ОБЛАСТЬ МЕҲНАТКАШЛАРИ СССР ОЛИЙ СОВЕТИ СЕССИЯСИ ҲУЖЖАТЛАРИНИ ВА Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ СЕССИЯДАГИ ДОКЛАДИНИ ЭЪТИБОР ВА МАРОҚ БИЛАН ЎРГАНМОҚДАЛАР, ТИНЧЛИК, ЯРАТУВЧИЛИК, КОММУНИЗМ ИШИГА ҲАММАМИЗ САФАРБАР ДЕМОҚДАЛАР.

ТИНЧЛИК • КОММУНИЗМ!

АҚЛ, ИДРОК ТАНТАНАСИ

Шу йилнинг октябрь ойидаги халқаро кескин воқеалар ҳаммамизнинг эсимизда. Куба теварагидаги ташвишли кунларда Совет Ҳукумати ғоят дадил ҳаракат қилиб, бутун дунёда тинчликни сақлаб қолди. Тинчликсевар кучлар тантана қилди. Бу — Совет Иттифоқининг ленинча тинч-тотув яшаш принципини оғишмай амалга ошираётганлигининг яна бир ёрқин тимсоли бўлди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев СССР Олий Советининг сессиясида қилган «Ҳозирги халқаро аҳвол ва Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати» тўғрисидаги докладида ҳукуматимизнинг ана шу сиёсатини очиқ-ойдин изоҳлаб берди. Заводимизнинг барча касбдаги ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўртоқ Хрушчевнинг докладини ўқиб, унда баён қилинган фикрларни маъқулламоқдалар. Биз, совет кишилари тинч-тотув яшашнинг ленинча сиёсатини бирдан-бир тўғри ва оқилона сиёсат, дунё халқлари ўртасида мустаҳкам тинчликни таъминлайдиган сиёсат деб биламиз ва ҳамиша шунга ҳаракат қиламиз.

Ватанимизнинг куч-қудратини мустаҳкамлаш, тинчлик кучларига қаратиладиган ҳарқандай агрессияга ўз вақтида зарба бериш учун янада унумлироқ меҳнат қиламиз. Коллективимиз етти йилликнинг тўртинчи йили топшириғини муддатидан илгари бажариш иштиёқида кучга-куч, ғайратга-ғайрат қўшмоқда.

Ж. ПИРМУҲАМЕДОВ.
«Узбексельмаш» заводининг инженери.

АЙНИ МУДДАО

Бизнинг колхозимиз аъзолари СССР Олий Советининг тўрт кун давом этган сессиясини зўр қизиқиш билан кузатиб бордилар. Айниқса Совет давлатининг бошлиғи Н. С. Хрушчевнинг қилган ёрқин доклади ҳар биримизни ғоят тўлқинлантириб юборди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг нутқини радио орқали тинглаб, газетада ўқиганимдан сўнг жонажон партиямиз ва совет давлатимизга бўлган меҳр-муҳаббатим янада ошди. Колхозимиз аъзолари сессия ҳужжатларига жавобан шаҳримиз аҳолисини янада мўлкўл сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашга қарор қилдилар. Биз бу йилдагидек келгуси йили ҳам имкони борича халқимизга янада мўл мева, қовунтарвуз, сабзавот маҳсулотлари топширишга қатъий бел боғладик.

М. РАСУЛЕВ,
Калинин районидаги «Октябрь» колхозининг аъзоси.

ДАДИЛ ҚАДАМЛАР

Тинчлик барча совет кишиларининг эзгу орзусидир. Агар дунёда мустаҳкам тинчлик бўлса, жаҳон халқлари осойишта умр кечирадилар, ўз мамлакатларининг равнақи йўлида ҳалол меҳнат қиладилар.

Биз қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрушчевнинг сессияда «Ҳозирги халқаро аҳвол ва Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати» тўғрисида қилган докладини зўр қизиқиш билан ўқиб ўрганмоқдамиз. Ундаги ҳар бир фикр, кишиларимиз қалбидан чуқур жой олди.

Ўртоқ Хрушчев айтганидек, бизнинг сиёсатимиз тинчлик сиёсатидир. Совет кишиларининг мақсади дунёда барқарор тинчликни таъминлашдан иборат.

Бригадамиз пахтакорлари тинчлик ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Биз хозиргача 40 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 32 ўрнига 37 центнердан «оқ олтин» олдик. Об-ҳавонинг ноқулайлигига қарамай, далаларимизда жўшқин ҳаёт қайнамоқда. Биз ерларни пешма-пеш шудгорлаб, келгуси йил мўл ҳосилга замин яратаётирмиз.

И. ЭРГАШЕВ,
Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхознинг бригада бошлиғи.

ЖУДА ХУРСАНДМАН

Ҳар бир она фарзандлар осойишталиги, унинг бахтиёр бўлиши орзуси билан яшайди. Бунинг учун жаҳонда тинчлик, дўстлик барқарор бўлиши керак. Бизнинг тинчликсевар мамлакатимиз оналарнинг, бутун эл-юртнинг ана шу орзусини рўёбга чиқариш учун тинмай курашиб келмоқда. СССР Олий Советининг сессиясида ўртоқ Хрушчевнинг дунёда тинчликни таъминлашга қаратилган катта нутқини радиодан диққат билан тингладим.

Мен 12 фарзанднинг онасиман. Барча оналар қатори мен ҳам ҳукуматимизнинг тинчликка қаратилган бу оқилона сиёсатини эшитиб, бағрим қувончга тўлди.

Ҳ. УМАРОВА
Қаҳрамон она.

МОНАНД РЕЖАЛАР

СССР Олий Советининг сессиясида қизғин муҳокама қилинган масалалар барча совет кишилари қатори институтимиз коллективини ҳам беҳад қувонтирмоқда.

Партия ва ҳукуматимиз белгилаб берган янги тадбирлар мамлакатимиз халқ хўжалиги ва экономикасини тағин ҳам кучли суратда ривожлантиришга, миллий республикаларни бундан буён ҳам гуллатиб-яшнатишга хизмат қилиши шубҳасиздир. Бу — совет кишиларининг келажагини кўзлаб тузилган режалар бўлиб, тўқчилик ва фаровонлик, яхши маданий турмуш ва бахт-саодат, инсон тўғрисида астойдил ғамхўрлик қилиш ва унинг порлоқ истиқболидан, қолаверса, бутун ер юзида тинчлик ва осойишталик бўлишидан далолат беради.

Ҳукуматимизнинг олий органи томонидан тасдиқланган СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1963 йилги Давлат плани ҳамда янги Давлат бюджети худди шу мақсадларга қаратилган.

С. САЙДАЛИЕВ,
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг доценти, тарих фанлари кандидати.

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

9-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 249 (2282).
16 ДЕКАБРЬ ЯКШАНБА 1962 ЙИЛ
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

Тошкентдаги ремонт-механика заводининг коллективи тинчлик вахтасида туриб ишламоқда. Бу суратдагилар корхонанинг смена топшириқларини 120—130 процент бажараётган илғор ишчилардан **Р. Мансуров** билан **Р. Степанов** ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

ГЎШТ ВА ШОЛИ

Калинин районининг колхоз ва совхозлари 12 декабрда давлатга гўшт ва ғалла (шу жумладан шоли) сотиш планини бажардилар.

Мамлакатга 16114,5 центнер ёки ўтган йилдагига қараганда 1128 центнер кўп гўшт етказиб берилди. Район бўйича давлатга ҳаммаси бўлиб 450 тонна ғалла, шу жумладан 270 тонна шоли сотилди.

ЎЗБЕКИСТОН ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ КАТТА ҒАЛАБАСИ

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXII съезди, КПСС Марказий Комитетининг март ва ноябрь Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб жамоат чорвачилигини ривожлантиришда олға томон янги катта қадам ташладилар. Республиканинг колхоз ва совхозлари 15 декабрда давлатга гўшт сотиш планини муддатидан илгари бажардилар. Тайёрлаш пунктларига ва гўштни қайта ишлаш корхоналарига тирик вазнда ҳисоблаганда 160 минг тонна чорва ва парранда гўшти топширилди. Бу ўтган йилдагидан 15 минг тонна кўпдир.

Бухоро, Сурхондарё, Хоразм, Тошкент, Андижон областлари ва Қорақалпоғистон Автоном Республикаси айниқса катта муваффақиятларга эришдилар.

4-«Вревский», Ильич номли, «Қорадарё» совхозлари, Калинин районидаги Карл Маркс номли, «Ўзбекистон», Охунбобоев номли, Ильич номли, Сирдарё районидаги Ленин номли колхозлар ва бошқа гўшт етиштиришнинг биринчи босқичига жадал эришиш учун курашни бошлаб берган ташаббускор хўжаликлар шу йилнинг ўзидаёқ бу босқичга етдилар ва ҳайдаладиган 100 гектар ер ҳисобига 75 центнердан ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик ерларининг 100 гектари ҳисобига 16 центнердан гўшт етиштирдилар.

Бу муваффақиятларга харид қилиш нархларининг оширилиши ва бу билан колхоз, совхоз ва бутун қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг чорвачилик маҳсулотлари етиштиришдан моддий манфаатдорликлари оширилганлиги, шунингдек партия ташкилотларининг чорва туёғини кўпайтириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш ҳамда озуқа базасини мустаҳкамлаш юзасидан кўрган тадбирлари туфайли эришилди.

Колхоз ва совхозларда ўтган йилдагига нисбатан йирик қора моллар туёғи 7 мингдан зиёд, шу жумладан сигирлар — 6 минг, чўчқалар—37 минг, парранда 42 мингга кўпайди.

ЕРНИ АЛДАГАН—ЎЗИНИ АЛДАР

Колхозимиздаги сўнгги беш йилда юз берган ўзгаришни кўздан кечирганда ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг ноябрь Пленумида «ерга ер қўшмай ҳосилдорликни ошириш — қишлоқ хўжалигида катта резерв» деб айтган гаплари яна баландроқ жаранглаб эшитилгандай бўлади.

Ерга ер қўшмай, мавжуд ерларда ҳосилдорликни ошириш катта резерв эканини биз амалда кўрдик. Лекин бунга ўз-ўзидан эришиб бўлмайди, албатта. Бу катта резервдан фойдаланишнинг муҳим шарти энг олдин ана шу ерга одамларнинг муносабатини ўзгартиришдан иборатдир. Одамларни ерни севиб, қадрига етиб уни алдамай ишлашга ўргатиш лозим.

Илгари бизнинг колхоз энг қолоқ ва кам ҳосилли хўжалик ҳисобланарди. 1958 йилда 1210 гектар пахта майдонимиз бор эди. Ўша йили ҳар гектар ердан 16,4 центнердан ҳосил олинди. Пахтачиликдан олинган даромад 591031 сўмдан ошмади. Кўриниб турибдики, колхозимизда ҳосилдорлик паст, даромад кам эди. Ваҳоланки, ўша вақтларда сарфланган меҳнат, маблағ, тракторлар билан қилинган иш ҳажми ҳозиргидан кам эмас, балки ошиқ эди. Бундан 5 йил илгари ерларимиз шунақа «бахил» ва кам ҳосил эди.

1962 йилга келганда аҳвол тамоман ўзгарди. Пахта майдонимиз кенгайиб 1580 гектарга етди. Бу йил биз ўша кам ҳосилли деб келинган ерлардан, 1958 йилдаги 1952 тонна ўрнига 3657 тонна пахта олдик. Ҳосилдорлик 16,4 центнердан 26,5 центнерга кўтарилди. Даромад тенг баравар ошди.

Бунга биз ернинг қадрига етиб, меҳнат қилганлигимиз учун эришяпмиз. Ерларни алдамаяпмиз, балки унинг талабига қулоқ солиб, агротехника тадбирларини тўғри амалга ошириш учун курашаяпмиз. Бунинг учун кишиларни рағбатлантираяпмиз.

Тўғри, илгари ҳам кўп меҳнат сарф бўларди. Лекин асосий эътибор ҳосилдорликни оширишга қаратилмасди. Эндиликда ҳар бир тадбир ҳосилдорликни оширишга қаратилмоқда.

Мавжуд ерлардан унумли фойдаланиш учун жуда кўп ташкилий ишларни амалга оширяпмиз. Биздаги бригадалар 30 звенога бўлинган. Звено бошлиқларининг ҳаммаси тракторчи, уларнинг ҳаммаси ҳосилдорликни оширишидан моддий жиҳатдан манфаатдор. Агар улар культивация даврида кўчатларни тўла сақлаб қолсалар, сифатли культивация қилиб юқори ҳосил етиштирсалар, планни 105 процентдан оширсалар, культивация давридаги меҳнатларига нисбатан, 8—15 процент миқдорида яна қўшимча ҳақ оладилар. Шунинг учун улар ишни сифатли бажаришга интиладилар. Звено бошлиқларидан Абдураҳмон Султонов, Тошпўлат Исроилов, Собир Хошимов, Тошпўлат Дилмонов, Хасан Ҳамроев ўртоқлар ҳосилдорликни оширганлари учун колхоз правлениеси томонидан қўшимча ҳақ билан мукофотландилар.

Фақат механизаторларгина эмас, сувчиларнинг ҳам ҳосилдорликни оширишдаги роли катта. Шуни ҳисобга олиб, бош сувчиларга ҳам яхши ишлаганликлари учун тракторчилар сингари қўшимча ҳақ тўлашга ўтдик.

Одамларга бўлган ғамхўрлик уларнинг ерга бўлган муносабатини тубдан ўзгартиради. Виждонан ва ҳалол ишлашга рағбатлантиради. Илгари бизда колхозчиларга ҳақ тўлашда нотўғриликларга йўл қўйилган. Иссиқ овқатга сарфланган масаллиқлар ошиқ ёзилиб колхозчилар бездириб қўйилган эди. Арзимаган справка учун идорага келган колхозчилар кун бўйи сарсон бўлар эдилар. Бу каби камчиликларга тамоман хотима берилди, ғирромликлар тугатилди. Колхозчиларга зарур справкаларни почтальонлар иш жойига элтиб беради.

Бригада бошлиқларининг ҳуқуқи оширилди. Колхозчиларга бирор нарса зарур бўлса раисга эмас, тўғридан-тўғри ўз бригада бошлиғига мурожаат қилади. Бригада бошлиғи колхозчиларга нима зарур бўлса ўзи ҳал қилиб беради.

Колхозимизда амалга оширилаётган бу тадбирлар КПСС Марказий Комитетининг ноябрь пленуми қарорлари ва СССР Олий Совети сессиясининг ҳужжатлари колхозчиларимизни меҳр билан ишлашга руҳлантирмоқда. Биз партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатмаларини амалга ошира бориб янги марраларга интиламиз.

Миразиз РЎЗИМАТОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси.

МАҚСАДИМИЗ— КОММУНИЗМ

СССР Олий Советининг олтинчи чақириқ иккинчи сессияси ўз ишини тамомлади. Сессия СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1963 йилги давлат плани тўғрисидаги, Совет Социалистик Республикалар Иттифоқининг 1963 йилги давлат бюджети ҳақидаги масалаларни муҳокама қилди, ва шу масалалар юзасидан Қонун қабул этди. Сессияда Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрушчев «Ҳозирги халқаро аҳвол ва Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати» ҳақида доклад қилди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг давлатимиз олий органи сессиясида халқаро масалалар юзасидан қилган докладида ҳозирги куннинг туб проблемалари марксча-ленинча донолик билан таҳлил этиб берилган, Совет Иттифоқининг ленинча тинч-тотув яшаш сиёсатининг моҳияти моҳирона баён этилган.

Совет парламенти томонидан қабул қилинган келгуси йил давлат плани ва давлат бюджети социалистик Ватанимиз куч-қудрати ва порлоқ келажагининг ёрқин тимсолидир. Унда совет халқи бахти-саодати, келажаги ҳақида қилинаётган оталарча ғамхўрлик ўз ифодасини топгандир. СССР Министрлар Совети томонидан тақдим этилган ССР Иттифоқининг 1963 йилги давлат бюджети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети бюджет комиссияларининг докладлари юзасидан қабул қилинган ўзгартишлар ва тузатишлар билан тасдиқланди. Давлатимиз бюджети даромадлар бўйича 87.716.982 минг сўм ва харажатлар бўйича 86.203.233 минг сўм миқдорида, даромадлар харажатлардан 1.513.749 минг сўм ортган ҳолда тасдиқланди.

Совет мамлакатининг бюджети—тинчлик, фаровонлик, бюджетидир. Унда меҳнат аҳлининг бахт-саодати, порлоқ эртанги куни ҳақидаги ғамхўрлик ўз ифодасини топгандир.

Совет мамлакати бир-бирига дўст ва қардош халқларнинг озод иттифоқи, миллатлар ва элатларнинг равнақи, келажаги давлат бюджети ва планимизнинг асосидир. 1963 йилнинг давлат бюджетида Совет Ўзбекистони экономикаси ва маданиятини юксалтиришга катта эътибор берилган. 1963 йилда республикамиз давлат бюджети 1962 йил бюджетига нисбатан 9,7 процент ўсади. Республикамизда уй-жой, капитал, маданий қурилиш ишларига катта маблағ ажратилган. Капитал маблағлар 1963 йилда 1962 йилдагига нисбатан 25 процентдан ҳам зиёдроқ кўпаяди. Бу саноатни тағин ҳам жадалроқ суръатда ривожлантириш имконини беради.

Совет Ўзбекистони мамлакатимизнинг асосий «оқ олтин» ўлкасидир. Бу йилги бюджетимизга ажратилган маблағлар пахтачиликни янада юксалтиришга, йирик сув хўжалиги объектлари қурилишига, янги ерлар очишга сарфланади.

Маблағларнинг анчагина қисми халқ фаровонлиги учун сарфланади. 1963 йилда товар обороти ҳажми 185 миллион сўм кўпаяди. Давлат бюджетидаги маблағларнинг ярмидан кўпроғи мактаб, техникум, олий ўқув юртлари, илмий-тадқиқот муассасалари, касалхона, болалар ясилилари, санаторийларни таъминлашга, пенсия, нафақа тўлашга, социал-маданий тадбирларга сарфланади. Бу дунёдаги энг қимматли нарса инсон ҳақида, унинг бахт-саодати ҳақида тинмай қилинаётган ғамхўрликнинг ёрқин далили эмасми!

Совет халқи коммунизм қурувчи, тинчликсевар, ижодкор халқ. Биз ўз меҳнатимиз билан, фақат меҳнатимиз билан коммунизмнинг ёрқин биносини барпо этмоқдамиз, партиямиз XXII съезди томонидан белгилаб берилган коммунизм программасини амалга оширмоқдамиз. Коммунизмнинг муҳташам муаззам биносини барпо этиш учун, бюджетимиз, планларимизнинг реал ҳақиқатга айланиши учун тинчлик зарур, осойишта ҳаёт зарур.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев СССР Олий Совети сессиясида қилган докладида совет кишиларининг тинчликка бўлган буюк интилишини Новие Черемушкидаги бир оддий ишчи аёл билан қилган суҳбати мисолида ёрқин ифодалаб берди.

«Бир неча кун муқаддам, — дейди Н. С. Хрушчев, — Марказий Комитет Президиумининг аъзолари билан Марказий Комитет секретарлари Москвадаги, Новие Черемушкидаги янги тўқувчилик фабрикасида бўлдилар. У ерда биз ишчи аёллар билан суҳбатлашдик. Шу аёлларнинг биридан:

—Турмушингиз қалай?— деб сўрадим. У:

— Турмушим яхши, ўртоқ Хрушчев, — деб жавоб берди.

— Квартирангиз борми?

— Бор.

— Қаерда?

— Узоқ эмас, шу ўртада,— деди у, — фабрикамиз ёнидаги уй-жойлар битказилгач, менга ҳам квартира беришган.

— Оилангиз борми?

— Ҳа. Иккита болам бор. Бири мактаб-интернатда, иккинчиси ўзим билан бирга туради, у ҳам мактабда ўқийди.

Ишчи аёл топиши қандай бўлаётганини, қандай шароитда яшаб, ишлаётганини сўзлаб берди.

— Хўш, турмушингизни яхши деса бўладими, — сўрадим мен.

— Бўлади, ўртоқ Хрушчев. Ҳаммамизнинг фақат битта ғам-хоҳишимиз, энг катта истагимиз шуки, уруш бўлмасин».

Бу барча тинч-ижодий меҳнат қилаётган, коммунизм қураётган совет халқининг айни муддаоси ва орзусидир. Бу тинчликка ташна бўлган барча эрксевар халқларнинг истагидир! Шунинг учун ҳам Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрушчев совет парламентида халқаро масала юзасидан қилган докладида бутун совет халқининг фикри, иродасини ифодалаб берди. дунёда тинчлик, озод меҳнат тантана қилишига бўлган ишончни янада мустаҳкамлади.

СССР Олий Совети сессияси қарорлари, ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг ёрқин доклади республикамиз, областимиз меҳнаткашларини янгидан-янги меҳнат зафарларига илҳомлантириб юборди. Олмалиқ кончилари, Янгиер қурувчилари, Оҳангарон шахтёрлари, Тошкент тўқимачилари, Чирчиқ химиклари, «оқ олтин» дурдоналаридан мўл ҳосил кўтариш учун курашаётган азамат пахтакорлар, механизаторларимиз 1962 йилни катта муваффақиятлар билан якунлаш, етти йилликнинг тўртинчи йилида янги меҳнат зафарларига эришиш учун курашмоқдалар.

Мақсадимиз — коммунизм. Биз партиямиз кўрсатиб берган порлоқ йўлдан дадил олға бораверамиз. Қўлимизда марксизм-ленинизмнинг ғолиб байроғи, йўлчи юлдузимиз — коммунизм қуриш Программамиз бор!

РЕСПУБЛИКАДА БИРИНЧИ

ЧИНОЗ, (телефон орқали олинди). 4-«Вревский» наслчилик совхозида республикада биринчи бўлиб карусель типидаги сут соғиш установкаси ўрнатилди. Унинг лойиҳаси Томск областидан келтирилган.

Сут соғиш пайтида установка ўз ўқи атрофида айланиб туради. Бир йўла 16 сигир қўйилади. Ҳар бир сигирдан 40 секунд ичида сут соғиб олинади.

34 МИНГ 615 ЦЕНТНЕР СУТ

Қуйи Чирчиқ районининг меҳнаткашлари қишлоқ хўжалик йилини муваффақиятли якунламоқдалар. Район чорвадорлари 11 декабрда давлатга сут сотиш планини муддатидан илгари бажаришга муваффақ бўлдилар. Давлатга 34615 центнер ёки ўтган йилнинг шу вақтидагига қараганда 5696 центнер кўп сут сотилди.

Районда гўшт плани 106,06 процент, тухум плани 115,1, жун плани 120,6 процент бажарилди.

Сўнгги ахборот

МАНОЛИС ГЛЕЗОС ОЗОД ҚИЛИНДИ

АФИНА, 15 декабрь. (ТАСС). Маълум бўлишича, қиролнинг афв этиш тўғрисидаги фармони билан Грециянинг миллий қаҳрамони Манолис Глезос бугун Афинадаги «Авероф» турмасидан озод қилинган. Манолис Глезос ана шу турмада ётган эди. Глезос яна бир йил турмада ётиши керак эди.

Глезоснинг озод қилиниши грек халқининг, бутун дунёдаги яхши ниятли кишиларнинг катта ғалабасидир.

Тошкент изолятор заводи ишчилари Н. С. Хрушчевнинг «Ҳозирги халқаро аҳвол ва Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати» тўғрисида СССР Олий Совети сессиясида қилган докладини зўр қониқиш билан кутиб олдилар. **Суратда:** мастер Марат **Муҳаммаджонов** ишчиларга доклад текстини ўқиб бермоқда.

А. Палехов фотоси.

ПАРТИЯ ИШИГА ТАЙЁРЛАР

МОСКВА, 14 декабрь. (ТАСС). Бугун Ленинские Горидаги пионерлар ва мактаб ўқувчилари саройида ВЛКСМ Марказий Комитетининг II пленуми иш бошлади. Кун тартибига КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг якунлари ва ВЛКСМнинг вазифалари тўғрисидаги масала қўйилган.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари С. П. Павлов ўз докладида КПСС Марказий Комитетининг «СССР экономикасини ривожлантириш ва халқ хўжалигига партия раҳбарлиги» тўғрисида Никита Сергеевич Хрушчев докладини муҳокама қилган Пленуми бошидан охиригача Ленинга хос ижодкорлик руҳи билан, Ленин идеялари, ленинча донолик билан суғорилганлигини айтди.

Партия Марказий Комитети Пленумининг қарорлари дадил ижодий фикр, ижодий ташаббус учун кенг майдон очиб беради. Биз ишимизни шундай ташкил қилишимиз керакки, деди ўртоқ Павлов, энг асосий вазифани — коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш вазифасини бажаришда партияга янада муваффақиятлироқ ёрдам берайлик.

Доклад юзасидан музокараларда Украина ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Ю. Н. Ельченко, ВЛКСМ Москва шаҳар комитетининг секретари Б. Н. Пастухов, «Запорожсталь» заводининг пўлат қуювчиси И. Ф. Пас, ВЛКСМ Свердловск область комитетининг секретари А. С. Куклинов, ВЛКСМ Ленинград область комитетининг секретари К. М. Иванов, Иваново областидаги иккинчи Кинешма фабрикасининг тўқувчиси Л. С. Пустинникова ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Нотиқлар КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорларини қизғин маъқулладилар. Улар ўртоқ Павлов докладида баён қилинган тадбирларни қўллаб-қувватладилар ва комсомол комитетларини қайта қуриш юзасидан конкрет таклифлар киритдилар.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг пленуми 15 декабрда ўз ишини давом эттиради.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга пахта сотиш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар область **Ҳурмат тахтасига ёзиладилар.**

Чиноз районн (район партия комитетининг секретари **М. Комолов,** район ижроия комитетининг раиси **С. Эгамбердиев,** район комсомол комитетининг секретари **К. Тешабоева** ўртоқлар) бу район қўшимча 2000 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

Янгиер районидаги **«Фарҳод»** совхози, (директори **Қ. Ботиров,** партия ташкилотининг секретари **Г. Сувонқулов,** ишчилар комитетининг раиси **Ш. Мавлонов** ўртоқлар) бу совхоз 500 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

Янгийўл районидаги **«Шарқ юлдузи»** колхози (колхоз раиси **Ҳ. Турсунқулов,** партия ташкилотининг секретари **У. Жўраев** ўртоқлар) қўшимча 300 тонна пахта сотиш учун курашмоқдалар.

XXII съезд қарорларини амалга оширамиз

ИНСОН МЕҲНАТДА УЛУҒ!

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

КАДРЛАРИМИЗ БИЛИМДОН БЎЛСИН!

Партиянинг идеология ишларида сиёсий маориф салмоқли ўрин эгаллайди. Идеологиянинг бу муҳим соҳаси тобора кенгайиб бораётганлигининг боиси ҳам шунда. Бу йил областимиздаги сиёсий маориф шохобчаларида 213 минг, яъни ўтган йилгидан 50 минг ортиқ киши ўз билимини оширмоқда. Оммавий пропаганданинг бошқа формаларига 57 минг 948 киши жалб этилган.

1962-63 ўқув йилида саноат, қишлоқ хўжалиги ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари экономикасини ўрганиш тўгаракларида 86 мингдан ортиқроқ киши билим олмоқда.

Ўқув йили бошланишидан олдин сиёсий маориф тўгараклари пропагандистларининг семинарлари ташкил этилди. Семинарлар ташкилий жиҳатдан пухта, қизиқ ва сермазмун ўтди. Уларда пропагандистлар билан ишлашнинг турли форма ва методлари қўлланилди, район, корхона, колхоз ва совхоз меҳнаткашлари олдида турган вазифаларга катта эътибор берилди. Ана шундай семинарларда 7 мингдан кўпроқ пропагандист қатнашди.

Сиёсий маориф шохобчаларида ўтказилган дастлабки машғулотлар тингловчиларда катта қизиқиш уйғотди. Тошкент шаҳрининг Киров, Фрунзе ва Ленин районларида, Чирчиқ, Ангрен, Бекобод шаҳарларида, Оржоникидзе, Янгийўл, Қуйи Чирчиқ ва Ўрта Чирчиқ районларида машғулотларнинг яхши ташкил этилганлиги аниқланди.

Биргина «Таштекстильмаш» заводида 40 та тўгарак, сиёсий мактаб ва назарий семинар ташкил этилиб, уларда 1500 дан ортиқ коммунистлар ҳамда партиясиз кишилар қатнашди. Пропагандистлардан Гойхман, Насруллаев (электротехника асбоблари заводи), Брайдетти, Лисова («Таштекстильмаш» заводи), Литкевич («Газоаппарат» заводи), Деменьтев, Гладков, Воронцов («Чирчиксельмаш» заводи), Ғаниева, Салимов (Сирдарё район Охунбобоев номли колхоз), ва бошқа ўртоқлар машғулотларни ғоявий-назарий жиҳатдан юксак савияда ўтказдилар.

Шунинг билан бир қаторда партия маориф тўгараклари ишини ташкил этишда бир қатор хато ва камчиликларга ҳам йўл қўйилди. Янгиер, Гулистон, Оққўрғон, Комсомол ва Бўка районлари, Тошкент шаҳридаги айрим партия ташкилотлари янги ўқув йилига суст тайёргарлик кўрдилар. Бу ташкилотларда сиёсий тўгаракларга тингловчилар танлашда уларнинг маълумоти, сиёсий тайёргарлиги ва талаблари ҳисобга олинмади. Масалан, Тошкент шаҳридаги 2-пойафзал фабрикасида тузилган 14 тўгаракнинг ҳаммаси саноат конкрет экономикасини ўрганишга мўлжалланган. Тингловчилар рўйхати эса ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг хоҳишларини назарга олмасдан цехлар бўйича тузилган. Шунингдек Октябрь революцияси номли заводда ҳам сиёсий ўқишни ташкил этишга расмиятчилик билан қаралган. Бунинг оқибатида кўпгина олий маълумотли мутахассислар бошланғич экономикани ва кундалик ахборотни ўрганиш тўгаракларига биркитиб қўйилганлар.

Янгиер шаҳрида янги ўқув йилига ёмон тайёргарлик кўрилганлиги натижасида кўпгина партия ташкилотлари биринчи машғулотларни ташкил этишда пала-партишликка йўл қўйдилар.

Баъзи партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари пропагандист кадрлар билан ишлашни ёмон ташкил этган. Бу ташкилотларда пропагандистлик вазифасига сиёсий жиҳатдан етук бўлмаган, шу ишга лаёқатсиз кишилар тайинланиб қўйилган. Ҳатто уларга методик ва назарий ёрдамлар ҳам берилмайди. Мазкур ташкилотлар, тўгаракларда машғулотларнинг ғоявий жиҳатдан пишиқ бўлишига етарли эътибор бермайдилар. Натижада тўгараклардаги машғулотлар илмий коммунизм назариялари билан бойитилмай, юзаки ва ниҳоятда примитив суратда олиб борилади. Бу эса машғулотларнинг таъсирчанлигини йўқотади, кишиларни тарбиялашда кутилган натижани бермайди.

Юқорида кўрсатилган камчиликларни тугатиш, машғулотларнинг ғоявий жиҳатдан пишиқ ва таъсирчан бўлишига эришиш, уни турмуш билан, колхоз, совхоз ва саноат корхоналари олдида турган асосий вазифалар билан боғлаш, янги одамни тарбиялаш ва халқ хўжалик планларини бажаришга қаратиш партия ташкилотларининг асосий вазифалари бўлмоғи лозим. Сиёсий маорифнинг барча тармоқларида XXII съезд томонидан қўйилган вазифаларни, назарий проблемаларни, Марказий Комитет ноябрь Пленуми материалларини чуқур ўрганишга эришиш талаб этилади.

Район партия комитетлари, территориал ишлаб чиқариш бошқармалари қошида раҳбар ходимларнинг махсус иқтисодий темаларга бағишланган семинарларини ўтказиб туриш лозим. Шунингдек партия комитетлари ва партия ташкилотлари пропагандистларнинг ташкилотчи ва тарбиячи эканликларини назарга олган ҳолда уларга марксизм-ленинизм назарияларини, иқтисодий билим асосларини ва ташкилотчилик ишлари тажрибасини ўргатиб туришлари керак.

М. ИСКАНДАРОВ.

Тошкент область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири.

Шудгор мўл ҳосилнинг гаровидир. Буни яхши тушунган Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг механизаторлари шу кунларда шудгорлаш ишларини тобора қизитмоқдалар. Колхоз далаларида ўнлаб тракторлар ҳайқириб ишламоқда. Тракторчилардан Э. Омонбоев, А. Турсунбоев, С. Абдураҳмонов, Н. Азимбоев каби ўртоқларнинг ҳар бири кунлик нормасини бир ярим ҳиссага етказиб бажармоқда. Суратда: (чапдан) Э. Омонбоев, А. Турсунбоев, С. Абдураҳмонов ва Н. Азимбоев ўртоқлар.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

ЎН ИККИ ТОННА ТЕРДИМ

Далаларимизда ҳалол меҳнат туфайли мўл ҳосил етишди. Йиғим-терим бошланиши биланоқ пахтазорда меҳнат янада авжга чиқди. Биз ҳаммамиз пешона теримиз билан етиштирилган дурни тезроқ йиғиштириб олишда астойдил ғайрат кўрсатиб ишладик. Социалистик мусобақа кенг қулоч ёзди.

Терим авж олган кунларда ҳарбиримиз хирмонга 150—200 килограммга етказиб «оқ олтин» тўкдик. Ҳали-ҳали эсимда. Мусобақадошим Манзура Саидаҳмедова бир куни мендан 4 килограмм ортиқча пахта терган эди. Кейинда қолганимдан жуда ўнғайсизланганман. Бунинг устига охирги этак пахтамни торттириб бўлганимда бригадиримиз Ойхўжа ака Қўрғонов:

— Ҳа, Лутфия, бугун нима бўлди сенга? — деб қолса бўладими, қизариб кетдим.

—Майли, эртага кўрамиз,— дедим паст оҳангда.

Эртасига чинакамига ғайрат қилдим. Манзура ҳам бўш келмади. Иккаламиз ёнма-ён юриб тердик. Натижа чакки бўлмади.

Яқинда табелчимиз кимнинг қанча пахта терганини ҳисоблаб берди. Якун қувончли. Ваъдам ортиғи билан бажарилибди: 12 тонна пахта, 2,5 тонна кўсак терибман.

Ҳозирги кунларда ҳам далада қолган ҳосилни тезроқ териб олишда ҳам фидокорлик билан меҳнат қилаётирман.

Л. ЮСУПОВА,

Янгийўл районидаги «XIX партсъезд» колхозининг чевар теримчиси.

Марра яқин

Ҳосилнинг бир грамминн ҳам қор-ёмғирда қолдирмаймиз. Ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам йиғим-теримни давом эттириб, албатта планни бажариш учун курашамиз.

Янгиер районидаги 1-«Боёвут» совхозининг пахтакорлари ана шу шиор остида меҳнат қилмоқдалар. Ҳозиргача давлатга 13500 тонна «оқ олтин» сотилди. Лекин ҳали далаларда планнинг бажарилишини таъминлайдиган ҳосил бор.

Совхозда теримни жадаллаштириш учун ҳамма чоралар кўрилди. Бригада ва бўлимларда 24 та сушилка тинимсиз ишлаб турибди. Бу сушилкалар билан ҳар куни 60-65 тоннадан пахта қуритилиб пунктга жўнатилмоқда.

Далаларда меҳнат авжида. Шу кунларда 1800 га яқин киши теримда қатнашмоқда. 8 та кўрак терадиган ва 18 та кўрак чувийдиган машина ишлаб турибди.

Ишни уюшқоқлик билан ташкил этган бўлимлар бирин-кетин ғалаба рапорти бермоқдалар.

Жумладан ўртоқ Б. Юнусов бошлиқ бўлим пахтакорларининг ғайратига қойил қолса арзийди. Бўлимда ҳозирғача 880 гектар ердан 2 минг 290 тонна ҳосил териб олиниб, давлатга топширилди ва план муваффақиятли бажарилди. Шу ҳосилнинг 1092 тоннаси машиналарда терилди, деярли ҳаммаси қоп-қанорсиз ташилди.

Шунингдек, совхознинг ўртоқ Муллажон Олимжонов бошлиқ бўлим пахтакорлари ҳам маррага етдилар.

А. КАРИМОВ.

ЧЕВАРЛАР ТУҲФАСИ

— Меҳнат зафарларимиз Ватанга, жонажон партияга!

Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фабрикаси чеварларининг шиори ана шундай. Коллектив КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорларидан илҳомланиб зафар кетидан зафар қучмоқда. 11 ойлик ишлаб чиқариш топшириғи муддатидан илгари адо этилиб, қўшимча равишда 43 минг сўмлик эркаклар ва хотин-қизлар учун турли хил пальто тайёрланди. Чеварлар йиллик планни 25 декабргача бажариш юзасидан социалистик мажбурият олиб, ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар.

Фабрика новаторлари ижодий изланиш муваффақиятлар гарови эканлигини яхши биладилар. Улар ўтган ойлар ичида меҳнат унумдорлигини ошириш ҳамда тикилаётган пальтолар сифатини янада яхшилашга қаратилган 35 та рационализаторлик ва ихтирочилик таклифини ишлаб чиқаришга жорий қилишди.

Н. ОМОНОВА.

ЙИЛ ЯХШИ ЯКУНЛАНМОҚДА

ЯНГИЙЎЛ. («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Шаҳар саноат корхоналарининг меҳнаткашлари етти йилликнинг тўртинчи йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлаш учун социалистик мусобақани авж олдирмоқдалар. Коллективлар бирин-кетин йиллик планни бажарганликлари ҳақида рапорт бераётирлар.

Гидролиз заводининг меҳнатсевар ишчилари бу гал ҳам социалистик мусобақада пешқадамликни қўлга киритдилар. Улар йиллик планни ноябрь ойидаёқ муваффақиятли бажариб, ҳозир келаси йил ҳисобига ишлаётирлар. 8-ғишт заводлари бошқармаси ишчилари ҳам яхши натижаларга эришаётирлар. Ғиштчилар ноябрь ойи планини анча ошириб бажардилар. Етти йиллик қурилишларининг тезроқ қад кўтаришига муносиб ҳисса қўшишни ўз муқаддас бурчлари деб билган бу азаматлар ҳозиргача пландагидан ташқари 140 минг дона пишиқ ғишт жўнатдилар.

ХИРМОНГА БАРАКА!

15 декабргача

Пахта тайёрлашнинг бориши ҳақида маълумот

Ишлаб чиқариш бошқармалари	(Планга нисбатан процент ҳисобида) Бир кунда	Мавсумдан бери	Қоп-қанорсиз ташиш
ТОШКЕНТ	0,07	109,11	147,56
Янгийўл	0,03	99,93	120,50
Янгиер	0,09	84,42	102,77
Чирчиқ	0,02	79,52	99,37
Сирдарё	0,06	66,26	91,46
РАЙОНЛАР:			
ҚУЙИ ЧИРЧИҚ	0,03	121,86	130,61
ОРЖОНИКИДЗЕ	0,07	104,06	143,84
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	—	100,82	101,43
ЧИНОЗ	0,01	100,68	131,08
Янгийўл	0,04	91,77	111,55
Ўрта Чирчиқ	0,01	91,63	111,72
Янгиер	0,11	87,91	101,42
Пискент	0,01	83,64	100,39
Бекобод	0,07	80,38	93,90
Бўка	0,04	78,21	108,50
Сирдарё	0,04	73,55	105,11
Оққўрғон	0,01	64,06	78,91
Комсомол	0,09	65,55	86,68
Гулистон	0,07	53,70	72,04
ОБЛАСТЬ БЎЙИЧА	0,05	82,37	104,09.

Чиланзор массивида турар-жой бинолари кўплаб қад кўтараяпти. 1-монтаж бошқармасининг бинокорлари йирик панелли уйлар қуришда тезкорлик усулини кенг қўлланмоқдалар. Суратда: бошқарманинг донгдор монтажчилари (чапдан) Б. Ильев, Н. Семенчук, Т. Бесаков ва Б. Тошмуҳамедов ўртоқлар. Бинокорлик шарафини қадрлаётган бу азаматлар кунлик нормани 140—150 процентдан бажариб коллектив ҳурматига сазовор бўлишмоқда.

А. Тўраев фотоси.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

САЙЛОВЧИЛАР РАНЖИДИ...

Калинин районидаги айрим посёлка ва қишлоқ Советлари ободончилик масаласи билан мунтазам шуғулланмоқдалар. Бунда депутатлар ва жамоатчиликнинг ёрдами катта бўлмоқда. Айниқса бу соҳада Келес посёлка Советининг ишлари диққатга сазовор.

Посёлка Советининг сессиялари мунтазам ўтказиб турилади. Ана шу сессияларда ободончилик масаласига катта эътибор берилади. Бирор тадбир ўтказиш ҳақида қарор чиқарилса албатта унинг ижроси текширилади. Ариқларни тозалаш масаласи ана шу тарзда ҳал қилинди. Қарор чиқарилиши билан ишга киришилди. Ҳашар уюштирилди, кенг аҳоли жалб қилинди. Натижада жуда кўп хонадонлар сув билан таъминланди, сувсизликдан ташна бўлиб ётган турли дарахт кўчатлари авж олиб кетди.

Бир куни мактабларга қўшимча бино қуриш масаласи кўтарилди. Бор имкониятлар ишга солинди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай 11 ва 32-мактаблар учун қўшимча бинолар қуриб берилди. Натижада ана шу мактабларда дарсларни бир сменада олиб бориш имкони туғилди. Медицина пункти ҳам кенгайтирилди. Посёлканинг санитария ҳолати бирмунча яхшиланди, кўпгина жойларга ахлат яшиклари ўрнатилди. Ёзда чанг ва қишда лой бўлиб ётадиган Чкалов, Папанин, Победа ва Кирөв кўчаларига шағал ётқизилиб текисланди. Посёлкада «яшил либос»ларни кўпайтиришга жуда катта эътибор берилди. Баҳорги ва кузги дарахт ўтқазиш ойлиги намунали ўтди.

Ана шундай ободончилик тадбирларини амалга оширишда посёлка Советининг раиси З. Зайнутдинов бош-қош бўлди. Маҳалла комитетлари, депутатлар ва кекса жамоатчи пенсионерлар катта ёрдам беришди. Айниқса К. Булатов ва И. Тодоров каби пенсионерларнинг хизмати катта бўлди.

Ободончилик билан астойдил шуғулланаётган Калинин ва Юнусобод қишлоқ Советларининг фаолиятидан ҳам юқоридаги каби мисоллардан анчагина келтириш мумкин.

Лекин афсуски, айрим қишлоқ Советларида бунинг тамомила аксини кўрасиз. Карл Маркс қишлоқ Совети ободончилик ишлари билан мутлақо шуғулланмайди. Айниқса йўллар ремонти эътибордан четда қолмоқда. Қишлоқда сув камчилиги туфайли экилган дарахт кўчатларини суғориш мушкул. Кўктеракдаги мол бозорининг санитария аҳволи эса жуда ёмон. Бу ерда умумий овқатланиш тармоғи йўқлиги учун хусусий овқат пишириб сотиш авж олган. Бозорда зарур тартиб ўрнатиш на бозор дирекциясининг, на қишлоқ Советининг эсига келади.

Биз қишлоқ Совети олдига йўқни бор қилиб берсин деган талабни қўяётганимиз йўқ, албатта. Қилса бўладиган ишлар ҳақида гапиряпмиз. Жумладан, қишлоқни обод қилиш, сув билан таъминлаш учун ҳамма имкониятлар бор. Лекин қишлоқ Совети раиси ва унинг активларида ташкилотчилик, ҳафсала ва ташаббус йўқ, холос. Обод қилишдек хайрли иш бошлашса жамоатчилик жон-дили билан ёрдам беради.

Бундай камчиликларни «Хасанбой», Чочтепа, Назарбек каби қишлоқ ва посёлка Советларида ҳам учратиш мумкин.

Маҳаллий Советларга бўлиб ўтган сайловларда сайловчилар юқоридаги камчиликларни тугатиш ҳақида ўз депутатларига наказлар беришган эди. Лекин сайловчиларнинг наказлари бажарилмай келинаётир. Ишонч билдириб сайлаб қўйилган халқ хизматкорлари—депутатлар, қишлоқ ва посёлка Советларининг раислари сайловчилар наказини унутмасликлари, ободончилик масалалари билан жиддий шуғулланишлари керак. Ахир, сайловчилар ранжимоқдалар-да.

О. ТУРҒУНОВ.

Ўлмас Эшонқуловни 1-«Боёвут» совхозининг 2-бўлимида ҳамма ҳурмат қилади. Бунинг боиси шундаки, Ўлмас мавсум бошидан буён эл хирмонига 20 тоннадан ортиқ «оқ олтин» тўкди. Ҳозир эса кунига 150—160 килограммдан кўрак узмоқда. Суратда: ўртоқ Ў. Эшонқулов.

М. Устабобоев фотоси.

«УЧҚУН» ФИРМАСИ

Янгиликнинг қаноти бўлади деб шуни айтишар экан-да. Агар янгиликнинг мамлакатимизга, халқ фаровонлигини оширишга нафи тегадиган бўлса-чи, у вақтда жуда тез тарқалиб кетар экан. Шундай янгилик, фойдали ташаббусларга чанқоқ бўлган саноатимиз ходимлари дарров қўллаб-қувватлайдилар уни, ўз корхоналарида амалга оширишга киришадилар. Бунинг учун истаганча мисоллар келтириш мумкин. Львов шаҳридаги саноат корхоналари коллективлари бошлаган янгилик билан ҳам шундай бўлди. Уларнинг социалистик фирмалар ташкил этиш, профили жиҳатидан бир-бирига ўхшаш бўлган корхоналарни бирлаштириш ҳақида бошлаган ватанпарварлик ташаббусига областимиз саноатчилари ҳам қўшилмоқдалар. Шу кунларда бундай ишлаб чиқариш фирмалари биринкетин пайдо бўлмоқда.

Яқинда «Учқун» тўқимачилик-галантерея фирмаси ташкил этилди. Мухбиримиз фирма директори ўртоқ Искандар Шодибековга мурожаат қилиб, фирма коллективининг дастлабки фаолияти ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Фирмалар тузиш ва корхоналарни йириклаштириш ҳақида львовликлар бошлаган бу хайрли ишнинг фойдаси катта,—гап бошлади ўртоқ И. Шодибеков.— Бу тадбир туфайли, шубҳасиз, корхоналар ишлаб чиқариш кўрсаткичларини яхшилаш, уларни айрим маҳсулотлар тайёрлаш бўйича ихтисослаштириш, иш жараёнларини тинмай механизациялаш ва автоматлаштириш, янги асбоб-ускуналарни тез жорий қилиш ва улардан унумли фойдаланиш мумкин бўлади.

Фирмамиз ташкил этилганига эндигина бир ойдан ошиқроқ вақт ўтганига қарамай унинг афзалликлари ҳозирнинг ўзидаёқ намоён бўла бошлади. Фирмага республика халқ хўжалигига қарашли тўқимачилик-галантерея фабрикаси ва маҳаллий саноат корхоналари бўлган иккита шундай фабрика ҳамда пластмасс буюмлари заводининг тизгинча ўраш цехи бирлаштирилди. Шунинг ўзи ишлаб чиқаришнинг энг асосий резервларидан бири— маъмурий-бошқарув аппаратларини қисқартиришга йўл очди. Биз ҳам ташкилий ишларни худди шу масаладан бошладик. Корхоналардаги ортиқча штатлар қисқартирилди, маъмурий-бошқарув аппаратлари ишлаб чиқаришга яқинлаштирилди. Фақатгина шунинг эвазига ҳар йили 15 минг сўмга яқин давлат маблағи тежаб қолинади.

Фирмамизнинг асосий корхонаси ва филиалларида ишлаб чиқаришни ихтисослаштиришга қаратилган айрим тадбирлар амалга оширияпти. Ўз ишланиши жиҳатидан корхоналаримиздаги мавжуд ишлаб чиқариш технологиясига тўғри келмайдиган бир қанча маҳсулотларни тайёрлаш тўхтатиб қўйилди. Ҳозирги вақтда 1 ва 2-филиалларда ишлаб чиқариш маданиятини яхшилаш, уларнинг станок паркларини тартибга келтириш бўйича чоралар кўриляпти. Илгари бу корхоналарда фойдаланилаётган асбоб-ускуналар ҳеч қандай ремонтни билмас эди, то ишга яроқсиз бўлиб қолганича ишлатаверилар-ди. Ремонт ишлари деярлик ташкил этилмаган эди, ваҳоланки уларда 400 га яқин турли хил қимматбаҳо станоклар бор эди. Эндиликда бундай ўзибўларчиликка йўл қўйиб бўлмайди, албатта. Шунинг учун ҳам фирмамизда барча станокларни профилактик ва жорий ремонт қилиш йўлга қўйилаяпти. Бунинг учун ремонтчи кадрлар ҳам танланди.

Аввал маҳаллий саноат корхоналари бўлган фабрикаларнинг фирмага бирлаштирилиши ҳозирнинг ўзидаёқ дуруст натижа бераяпти. 1 ва 2-филиалларимиз ноябрь ойида бундан олдинги ойлардагига нисбатан 1,5 бараварга яқин кўп маҳсулот тайёрладилар. У малакали инженер-техник ходимлар ва ишчилар билан мустаҳкамланаётганлиги туфайли шундай бурилиш бўлди.

Фирмамизда Ўрта Осиё республикалари хўжалиги учун жуда ҳам зарур бўлган, аммо шу вақтгача узоқ жойлардан келтирилиб, жуда қимматга тушаётган турли хил техника лентадари ишлаб чиқаришни йўлга қўйишни мўлжаллаб турибмиз. Бунинг учун 1-филиалда замонавий техника воситалари билан ускуналанган янги корпус қурилади. Бу ишга келаси йили киришилади. Янги цехда халқ хўжалигининг электротехника, пойафзал, тикувчилик, парфюмерия ва бошқа тармоқлари учун зарур бўлган 10 дан ортиқ хилдаги лентадар тайёрланади.

Шу ерда бир камчилик ҳақида гапириб ўтмоқчиман. Тўғри фирма ташкил этилгач моддий таъминот анча яхшиланди, бундан кўз юмиб бўлмайди. Лекин шунга қарамай айрим хомашёлар етарли етказиб берилмаётир. Бу ишимизга салбий таъсир кўрсатаяпти. Биз ўйлаймизки, бу вақтинча содир бўлаётган камчилик, унинг тезда бартараф этилиши турган гап.

Фирмамиз ҳали ёш, унинг барча афзалликларидан тўла фойдаланаётганимиз йўқ. Бу, шубҳасиз, катта истиқболга эга бўлган, иқтисодий жиҳатдан мақсадга мувофиқ иш. Биз фирма имкониятларидан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш учун изланамиз, бу соҳада орттирилган тажрибаларни ўрганамиз, ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилишнинг бу прогрессив усулини тинмай такомиллаштириб борамиз.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

„Ем-хашак талон-торож қилинмоқда“

Комсомол районидаги Ленин номли колхоз правлениеси ва бошланғич партия комитети газетамизнинг 14 ноябрь сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган хабар юзасидан текшириш ўтказган. Текширишда хабарда кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланган. Газета материали ва текшириш натижалари чорвадорлар билан ўтказилган йиғилишда муҳокама қилинган. Коллектив мулки бўлган чорва молларининг ем-хашагига хиёнат қилганлари учун Хошим Турдиев, Аҳмаджон Умаровлар молбоқарликдан бўшатилган. Уларнинг колхоз озуқаси билан семиртирилган ўз моллари давлат мажбуриятига топширилган. Ферма мудирлари М. Султонов ва Қ. Раҳимовлар ем-хашакнинг сарф қилиниши устидан контроль ўрнатмаганликлари учун қаттиқ огоҳлантирилганлар.

Колхоз мол-мулкини ҳимоя қилиш ва тежаб-тергаб сарфлаш устидан назорат қилиб туриш учун коммунистлардан навбатчи группалар ташкил қилинган.

Мана шу қиш кезлари тоғларнинг ўзгача гашти бор. Қуёшда тобланиб ётган оппоқ қор, мусаффо ҳаводан баҳра оламан десангиз Чимёнга чиқинг. Унинг гўзал манзараси ҳар дам олиш кунлари шаҳардаги қанча-қанча ёшларни ўзига чорлайди. Оёғига чанғи боғлаб олган қўрқмас, эпчил йигит-қизлар бу ерда қиш гаштини суришади.

Мана ҳозир «Йўл очиқ!» деган сигнал берилади ва тоғ шамоли қиз рўмолини ҳилпиратади: чанғичи қиз қоядан пастга қараб шўнғийди.

М. Курганский фотоси.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Дам олиш саҳифаси

КЕЧА АСКИЯЧИЛАРДАН РАСУЛ МУҲАММАДИИ БИЛАН ҒАНИЖОН ТОШМАТОВНИ РЕДАКЦИЯГА ТАКЛИФ ҚИЛИБ, ОБЛАСТДАГИ ЙИҒИМ-ТЕРИМНИНГ АҲВОЛИ БИЛАН ТАНИШТИРДИК. УЛАР ИЛҒОРЛАРГА ОФАРИН-У, ҚОЛОҚЛАРГА ВОЙ ДЕБ, БИР А С К И Я ҚИЛИБ БЕРИШДИ. ҚУЙИДА АНА ШУ АСКИЯНИНГ СТЕНОГРАММАСИ ВОСИЛАЕТИР.

АСКИЯДАН ЯНГИ ПАЙРОВЛАР

„УЛОҚ“

КОЛХОЗЛАРИМИЗДА ПАХТА ПЛАНИНИ БАЖАРИШ УЧУН ЗУР КУРАШ, БОШҚАЧАРОҚ АЙТГАНДА УЛОҚ-ПОЙГА ДАВОМ ЭТАЯПТИ. ИШНИНГ КУЗИНИ БИЛГАН ЧАВАНДОЗЛАР ОТЛАРИГА ШИДДАТ БИЛАН ҚАМЧИ УРИБ, УЛОҚНИ ДАСТ КУТАРИБ ТАШЛАМОҚДАЛАР, АММО...

Расулжон — Мулла Ғанижон, келинг, бир улоқ чопишайлик. Сиз билан елкалашиб кўрмоқчиман. Отингизни ўзим «чу» деб юборайми?!

Ғанижон — Бизнинг отлар улоқ олиб, улоқ ташлаб юрган. Бу гапларингизни **гулистонликларга** айтинг.

Расулжон — Пойгада **гулистонликлар** кўринишмаяпти-ку?

Ғанижон — Ҳайронман, ёздаги ваъдаларининг **юки** босиб, отларининг бели чиқиб қолганмикан.

Расулжон — Унақа десам, нега 3-«Боёвут» совхозининг директори Шоумаров **улоққа** тушган?

Ғанижон — У киши шунақалар, **юз** бўлмаса ҳам тушаверадилар. Кўрмаяпсизми, моҳир чавандозлар у кишини **улоқ-улоқ** қилиб ташлашяпти.

Расулжон — Ҳу анови улоқчини кўрдингизми? Бўкадаги «Ленинобод» колхозининг раиси Шалабоев эмасми? Отининг **думи** кўринмайди-я?

Ғанижон — Ишига ўхшаб **думи хуржундадир.**

Расулжон — Ғанижон ака, узоқдан сизни «Фарҳод» совхозининг пўлат чавандози Ғулом Абдуллаевга ўхшатдим. Улоқни айлантириб келиб ташлаб, ҳар сафар соврун олишингиздан, **аравани қуруқ** олиб қочмайдиганлардан экансиз.

Ғанижон — Пойга деб шуни айтадилар-да! Қани, сиз ҳам бир **йўрғалаб** қолинг; Бўкадаги «Ленин йўли» колхозининг раиси Маҳкам Иброҳимовга ўхшаб кабинетда улоққа соврун тикиб ўтираверасизми?

Расулжон — Ҳалигача қўлингиз улоққа теккани йўғ-у, яна бизни қантариб ҳам қўйдингиз. Бу гапингизни «Комсомол» районидаги Калинин номли колхоз раиси Эргаш Жалиловга айтинг, **у—лаққа** тушади!

Ғанижон — Яхши отга бир қамчи кифоя! Планини 134 процент бажарган «Коммунизм» колхозининг чавандозларига балли! Келинг, отингизни қамчиланг; Гулистон районидаги Мичурин номли колхоз раиси И. Зиёевга ўхшаб «маррага яқин қолганда **той-чоғлиқ** қилиб қолди» деб узур айтиб ўтирасизми!

Расулжон — Ғанижон ака, келинг энди бир-биримизга мадад берайлик. Улоқни оширишиб берсам, **совруидан чўзасизми?**

Ғанижон — Ёрдам керакми деб мендан сўрагунча, Бўка район «Ленинобод» колхозидаги Душабоевдан сўранг! Бошқа колхоздан ёрдамга келган учта кўсак терадиган машинадан ақалли хабар ҳам олмапти. Совруи резинкадай **чўзиладиган** бўлса, сизга эмас аввал ўртоқ Душабоевга чўзардим!

Расулжон — Яшанг, Ғанижон ака! Аскиямиз бутун бўлди — **улоқ-улоқ** эмас. Пахта планини бажаришдаги **нуқсонларни зора улоқтириб** ташласа! Юринг энди далага! Ана чопор ҳам келди; бориб Ҳамроқул ака Турсунқуловдан совруниигизни олинг — **тўн, улоқ—Сиз!**

Ғанижон — Раҳмат! Ўзлари саломат бўлсинлар.

ШЕЪР ■ ҲИКОЯ ■ ЛАВҲА ■ АСКИЯ

Қуённи миниб...

ОВЧИ БЛОКНОТИДАН

Қор билан қопланган ўрмон четларида айланиб юриш қандай маза! Бу сафар қордаги қуён излари ва изнинг ҳар икки томонидаги қандайдир уч бурчак шаклдаги излар овчининг диққатини ўзига жалб этди.

«Бу қанақаси экан, жуда ғалати-ку?» деди у ажабланиб. Шу вақт у ажойиб манзарани кўриб қолди: қор устида катта қуён, унинг ёнида эса бойўғли ётарди.

... Ўрмонга қоронғулик тушди. Қуён бўлса секин ўрнидан туриб, дарахтлар орасига эҳтиётлик билан яшириниб олди. Бойўғли ҳам кутилмаганда қуёнга ташланиб қолди-ку. У қуённинг елкасига ўткир тирноқларини ботириб ўз ўлжасига кетма-кет зарба берарди. Қуён қочишга интилган эди, лекин синиб ётган шохлар унинг йўлини тўсиб қўйди. Шохлардан бирига қаттиқ урилган бойўғлининг бўйни синиб кетди, қуён эса ўлиб қолди. Бойўғли ўлган бўлса.да ўткир панжасидаги ўлжани қўйиб юбормаган ҳолда ётарди.

И. МАРИНИН,
Белгород областидаги Ивнян райони.

СУР ТУЛКИ

Бўрсуқнинг инига қандай қилиб тулки тушиб қолганлиги номаълум, ҳар ҳолда овдан қайтган бўрсиқлар инлари олдидаги ўзга изларни кўрдилар. Индан эса тулкининг ҳиди келарди. Улар ўз «уй-жойларини» кўзлари қиймасди.да. Киришга эса қўрқишарди.

Эрталаб қадрдон ошналаримни — бўрсукларнинг қандай яшаётганини кўргани ўрмонга бордим Инга эндигина яқинлашиб қолган эдим арча тупи тагидан эркак бўрсуқ билан урғочи бўрсуқ югуриб чиқишди. Иннинг оғзи тулкининг изига тўлиб кетибди Шу ерга яқинроқдаги сувлар ховузчага оқиб тушарди. Мен унинг сувини инга тўғрилаб юбормоқчи бўлдим. Ховуздаги сув борган сари кўпаярди. Кечга яқин иннинг ичи роса сувга тўлгандан кейин ҳаммаёғи шалаббо бўлган тулки индан чиқиб ўрмоннинг ичига жўнаб қолди. Сўнгра сувни ўзим тўғрилаган ердан бошқа томонга оқизиб юбордим. Сув тўхтади, бир неча кундан кейин ин қуригач, бўрсуқлар «оиласи» яна ўзининг қадрдон инига кўчиб кирди.

Н. НИКОЛЬСКИЙ.

ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЖАҲОНДА ЭНГ ҚУДРАТЛИ

Ленинграддаги металл заводи конструкторлари жаҳонда энг қудратли гидравлик турбина узелларининг ишчи чертёжларини муддатидан бир ой илгари тайёрлаб қўйдилар. 508 минг киловатт қувватга эга бўлган бу турбина турбинасозлик практикасида биринчи марта яратилишидир. У Красноярск ГЭСига ўрнатилади.

СИЛОС ЙИҒАДИГАН КОМБАЙН

Белоруссиядаги «Гомсельмаш» заводида «СКБ-2,6» ярим осма силос йиғадиган комбайнлар кўплаб ишлаб чиқарилабошланди. Бу комбайннинг бир қанча афзалликлари бор. Унинг ғилдираклари диаметрлари ва шинасининг сатҳи анча кенг. Бу комбайнни лойгарчиликда ҳам ишлатиш имконини беради. Агрегат ёрдами билан ҳар соатда 1,9 гектар майдондаги силосни йиғиш мумкин.

АВТОМАТ СТАНОК

Литвадаги Шауляй станоксозлик заводида «1103А» маркали янги токарлик пармалаш автомат агрегатини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Бу агрегатда деталларга жуда аниқ ишлов берилади. У асбобсозлик ва соатсозлик саноатида фойдаланишга мўлжалланган. Унда 8 хил операция бажарилади.

УТТИЗ ОЛТИНЧИ МОДЕЛЬ

С. М. Киров номидаги Тбилиси станоксозлик заводида янги труба қирқувчи станок синаб кўрилабошланди. У етти йилликнинг бошидан буён корхонада ўзлаштирилган 36-моделли станокдир. Чўян трубаларга ишлов беришга мўлжалланган станокларнинг конструкцияси жуда ҳам прогрессив. Ҳозир заводда бундай агрегатларни кўплаб ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўриляпти.

Кўзларингми?

Ноз-ла кулиб, хаё-ла боққан,
Меҳр бўлиб юракка оққан,
Ишқ ғунчасин кўксимга таққан
Кўзларингми ёр?
Ёш қалбимга оташ ташлаган,
Гоҳ аразлаб кўзим ёшлаган,
Ишқ уйига юр!—деб бошлаган
Кўзларингми ёр!
Кипригингга беркинганми ой,
Ё қуёшдан олдингми чирой,
Оҳу каби боққан ёқимтой,
Вафо,
Ишонч,
Саодатга бой,
Кўзларингми ёр?
Сўзларингми ёр?

Пўлат НИШОНОВ.

Ҳар тўғрида

ҚАЙТА ТИЛГА КИРДИ

Бундан бир неча йил аввал таиландлик Амну Фарк деган болани автомобиль уриб кетган эди. У қаттиқ шикаст емаган бўлса ҳам, асаби зарарланиб тилдан қолган эди. Амну соқов бўлишига қарамай, спорт билан шуғулланди ва боксчи бўлиб етишди. Мусобақаларда анча муваффақиятли қатнашди. Лекин яқинда мағлубиятга учради. Қаттиқ нокаутдан сўнг ўзига келгач, боксчи бирдан... гапириб юборди. Врачлар ҳанг-у-манг бўлиб қолишди. Ҳозир улар медицинада сира учрамаган бу ҳолни ўрганмоқдалар.

(АПН).

ҲИМОЛОЙ ЎСМОҚДА

Бу ҳақ гап. Ҳимолий тоғлари ҳақиқатда ўсаётир. У ерда 1955 йил августида қаттиқ ер қимирлаш бўлган эди. Ўша даврдан то 1961 йилгача чўққиларнинг баландлиги 30 метрга ўсган.

ЯРИМ МЕТРЛИК ҚУРБАҚА

Италиядаги деҳқонлар По дарёси водийсидан узунлиги ярим метрга яқин қурбақа топиб олишди. Айтишларига қараганда, қурбақанинг оғирлиги қарийб ярим пуд келармиш. Унинг қуриллаши беозор қурбақаларнинг овозига эмас, ваҳимали маҳлуқнинг бўкиришига ўхшайди.

СЎНГИ НУСХАЛАР

КАСБИ ҚОҒОЗБОЗЛИК
ВУЖУДИ БУЙРУҚ,
ҚИЛМИШИ-ҚИДИРМИШИ
ПУПИСАЮ ДУҚ.

УЗИНИ ҲИС ЭТАР
ЖАҲОНДА ТАНҲО,
БОШҚАЛАР УНИНГЧА
ТАРИҚЧА ГУЕ.

ПОРАХУР БУЙРУҚҚА
ГАР ЧЕКСА ИМЗО,
БИР ҚЎЛИН ПОРАГА
ЧУЗАР ДОИМО.

ҚОЧГАН БЕДАНАНИ ЕМАЙМАН

ҲИКОЯ

I

Жанжалнинг боши — ковушимни пойма-пой кийиб келишимда. Тағинам, кайф устида пойма-пой бўлса ҳам кийиб кепман-ку! Хўш, кўчада қолса нима бўларди? Осмон узилиб ерга тушармиди? Лекин, бу гапларни хотинимга айтиб бўлмайди-да, балога қоламан. Агар биттани у айтса, биттани мен айтсам, тонг отмайди. Оғзимга талқон солиб ўтирдим. Хуллас, у деди-бу деди, қулоғимни қоматга келтирди. Ҳамма пасту-баланд гаплари ҳам бир бўлди-ю, шу гапи ҳам бир бўлди:

— Хушомадгўйсиз.

— Кимга хушомад қипман? — дедим нафасим тиқилиб.

— Раисга! Кўнглингизга келмасин-у, раиснинг кетидан отнинг кетидаги тойчоқдай югуриб юрасиз.

Шундай пайтларда «қаймоқ емай, заҳар есам бўлмасмиди», деб қўяман ўзимга-ўзим. Қаймоқнинг нима алоқаси бор, дейсизми? Хотиним билан танишишга қаймоқ сабаб бўлган. Нимаям бўлди-ю, сигиримиз қисир қолиб қўшнимникига бир товоқ қаймоққа чиқувдим. Ҳовлининг ўртасидан ўтадиган ариқ лабидаги тутнинг тагида пиёлани тўнтариб қўйиб, ўсма сиқаётган, келишгангина бир қизга кўзим тушиб қолди. Қалдирғочнинг қанотидек қайрилма қошларига ўсма қўяётганда бир-икки кўз қирини ташлаганини сездим-у, юрагим шиғ этиб кетди. Ўшанда кўзимга шундай мулойим кўринган эдики, ипакдай юмшоқ қиз, мунақаси етти иқлимда учрамаса керак, деб қўйган эдим ичимда. Қаёқда...

Кейин, қўшнимнинг ўзини ўртага қўйдим.

Авваллари «худо олсин, ким орзиманда ўша чапани ошпазга, кўримли бўлса ҳам кошкийди» деб тоза куйдирди. У рад қилган сари мен ваъдани қуюқ қилиб, охири кўнглини олдим. Раис аралашгач, ота-онаси ҳам кўп қаршилик кўрсатмади.

II

«Сенга кирган тикон, менга кирсин» деб ялиниб олганингдан кейин, тилинг қисиқ бўларкан. Қаттиқроқ гапирай десанг, остонасида ўтириб олганимни юзимга солади. Хуллас, типратиконга ўхшайди — қаёғидан борсанг, нинасини санчади.

— Раис ишдан бўшармиш, — деди у қатъий. Юрагимни алла нарса тимдалаб ўтгандай бўлди. Раис ишдан бўшаса, менинг аҳволим нима кечаркан... Шу раиснинг орқасида-ку тинчгина қорнимни силаб юрувдим. Кимсан — колхоз меҳмонхонасининг мудириман.

— Нима деяпсан, хом гапни қўй, — дедим.

Хотиним киноятли кулди:

— Ҳа, сиз суяладиган тўнкани тагингиздан оп қўядиган бўлишди.

Умуман кўп ишда мен раисга орқа қилганим учун, хотиним раисни «эрим суяладиган тўнка» деб юрарди. Бирам тили заҳарки... Мабодо, ошга гармдори топилмаса, капкирни тилига теккизиб олсангиз ҳам бўлаверади.

— Райком бўлмасанг, исполком бўлмасанг, раиснинг бўшашини қаёқдан биласан? Бу гапни менга айтдинг, бировга айтма! Дўппининг тагида одам бор. Раисимизнинг қулоқларига етса, мен нима деган одам бўламан? Асқаралининг хотинидан шу гап чиқибдими, деб хафа бўлмайдиларми, — дедим.

Дарвоқе, менинг номим Асқарали. Лекин, Асқарали десангиз, ҳамма елкасини қисади, танимаслигини айтади. Раиснинг ошпази-чи, денг, эшигимгача кўрсатиб қўйишади.

— Бо, худо!.. Ҳамма шунақа деяпти. Шамол бўлмаса дарахтнинг учи қимирламайди, — деб жавоб қайтарди хотиним.

III

— Ҳамма айтса ҳам, сен айтма!

— На мунча? Раиснинг нимасидан қўрқасиз? Раис бўлмаса, тирикчилигингиз ўтмайдими?

— Тирикчилик-ку ўтади-я, ҳар ҳолда хунук гап-да. Нимага ишониб раис бўшайди, деяпсан?

— Кўз бўлмаса — пешона. Кўриб турибсизки, раис колхознимас, ўзини ўйлайди. Халқнинг ғамини емаган бошлиқ, овора бўлмангки, арқон билан боғлаб қўйсангиз ҳам ўрнида кўп турмайди.

Эҳтимол, хотинимнинг гапи тўғридир. Колхозчилар бир нарсани билиб гапирар, мен қаёқдан билай... Одамларга аралашмасам...

Қош қорайганда, зарур бир нарсани баҳона қилиб, раис райком бюросидан қайтса керак, вақтлироқ борсам, анорнинг сувини сиқиб чойнакка тўлдириб, беданакабоб қип қўяман, деб раиснинг меҳмонхонасига йўл олдим.

Раис меҳмонхонада ёлғиз ўзи мўйловининг бир учини лаблари орасига солиб қимтиб ўтирарди.

— Қаёқда қолдинг? — сўради у менга қайрилиб ҳам қарамай.

— Ҳасанхўжаникига кириб, ялиниб-ёлвориб мана шу беданани зўрға опкелдим. Жонимни олсанг ҳам беданани бермасдим-у, лекин бугун ўзидан чоғроқ беданадан қочди. Калласини шартта узиб ташлай десам, жониворга раҳмим келди, олсанг олақол, деди. Шуни бир пастда сихга тортиб беданакабоб қип берайми!

IV

— Қочган беданани емайман, — деди раис. Кейин, катта пиёлани тўлдириб анорнинг сувини ичди-да: — Бировнинг дардига биров тушунмас экан, мен нима ҳаёлдаман-у, сен беданакабобдан гапирасан, кабоб татийдими? — деб пўрсилдоқ қўллари билан кенг пешонасига шапиллатиб бир-икки урди.

— Нима бўлди? — сўрадим мен жон ҳолатда.

— Ўл бўлди, дард бўлди. Нега колхознинг плани бажарилмади, деб бюрода теримга сомон тиқишди. Об-ҳаво ноқулай келди, мен худо бўлмасам, ҳавонинг айнишини қаёқдан билайин, десам, чекка-чеккадан қўшни колхозлар-чи, деб ҳолижонимга қўйишмади. Келаси йил бундай қиламиз, ундай қиламиз деяётгандим, жимжилоқдай бир қиз:

— Товуқ тухумдан қолса кўп қақиллайди, — деди. — Одамлар ҳам қизиқ, шу гапга ҳам гуриллаб кулишди. Ер ёрилмади-ю, мен кириб кетмадим. Тухумидан чиқмай, қақиллашини қара!

Раис узоқ гапирди. Сўзининг охирида: менга ўхшаш эски кадрларнинг қадрига етишмаяпти, деб алла кимларнинг устидан шикоят қилди. Ўша куни раиснинг аҳволига юрагим ачишиб, чиқиб кетдим. Раисни раис десам, ўзим-чи? Шунча йил раиснинг орқасидан лўкиллаб юриб, нима орттирдим! Қанча умрим анорнинг сувини сиқиб, беданакабоб қилиб ўтибди-я!.. Ҳа, раиснинг олдидан этагимни қоқиб чиқиб кетдим. Раис бўшаши мумкин, шунинг учун деб ўйламанг, қадримни ўйлаб чиқиб кетдим.

Анвар ЭШОНОВ.

БИР ЛОЙИҲАЧИ ВА УЙ ҲАҚИДА ЭРТАК

Биз қураётган биноларнинг ҳаммаси пишиқ, қулай, чиройли ва айни вақтда тежамли бўлиши лозим. Афсуски, унчалик қулай бўлмаган, ташқи жиҳатдан кўримсиз, тежамсиз биноларни лойиҳалаш ва қуриш ҳоллари оз эмас. (Н. С. ХРУЩЁВНИНГ КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленумида қилган докладидан).

Ботир Полвон янги уйга ордер олибди,
Уйни тезроқ кўриш учун шошиб қолибди.
Ана гўзал, ажойибу, ғаройиб уйлар,
Ботир Полвон «Менинг уйим қайси» деб ўйлар.
Кўзи унинг бир бадбуруш бинога тушди,
Ўз уйини кўриб Полвон афти буришди.
Худди балиқ терисидай уйлар қатма-қат,
Уч қаватин қўшса зўрға бўлар бир қават.
Бино яйдоқ, худди баланд бир пахса девор,
Деразалар омборхона туйнугидай тор.
Жўжа-товуқ катагидай митти уйчалар,
Эшиклари ғиж-ғиж қилиб очсанг най чалар.
Эшигидан киролмади, сиғмади Полвон,
Деразадан кирсакмикан, дер, борми нарвон?
У эшикдан резинкадай кирди сиқилиб,
Уйчасида айланолмай қолди тиқилиб.
Катта уйга кирди, бироз олай деб нафас,
Каттаси ҳам унга гўё туюлди қафас.
Ботир Полвон нафас олса эшитиб қўшни,
Ғаши келиб, йиғиштириб қўйибди ишни.
Нафас қайтиб чиқди Полвон балкончасига,
Кўтаролмай тушди балкон чалқанчасига.
Яхшиямки йиқилса ҳам Полвон соғ қолди,
Ҳали кўчиб келмасданоқ юзда доғ қолди,
«Бу бинонинг лойиҳасин чизган ким экан?»
«Дунёдан у ўтдимикан, ё ҳаётмикан?
Деб шу кундан Ботир Полвон қидирар уни,
Ҳали-ҳали сўзларида ғазаб учқуни.

Ўткир РАШИД.

ЕР ОСТИГА ШТУРМ

1. УРАЛ ҚИЗИЛҚУМДАМИ?

Бундай саволнинг қўйилиши ғалати бўлиб кўринса ҳам, геологлар бу саволга «ҳа» деб ишонч билан жавоб берадилар. Бир-биридан жуда олис масофада бўлган Султон Уездаг ва Урал тоғлари бир бутун тоғнинг қисмларидан иборатдир.

Машҳур рус тадқиқотчиси Архангельский Ўзбекистоннинг текислик қисмидаги ер қобиғининг палеозой негизи Урал тоғларининг давомидир деган тахминни Октябрь революциясигачаёқ ўртага ташлаган, совет академиги Ферсман эса, бу гипотезани ривожлантирган эди. Қизилқум ва Урал тоғлари бир хил жинслардан иборат эканлиги маълум бўлса ҳам, бу тахмин анча вақтгача гипотеза бўлиб қолаверди: буни тасдиқлаш учун бошқа маълумотлар йўқ эди.

Ўзбекистон геологлари кейинги йилларда олиб борган ишлар натижасида, ниҳоят, бу алоқани сўзсиз исботловчи далиллар олинди. Олимлар пармалашдан чиққан материалларни ва геофизика тадқиқотларининг натижаларини ўрганиб, Ўзбекистоннинг текислик қисмидаги ёш қатламлар остида кўпгина йирик гранит массивларни топдилар. Бу — Султон Уездаг билан Урал тоғларини бирлаштираётган ва етишмай турган ҳалқа эди.

Бу янгилик фанга қандай манфаат келтирди?

— Палеозой негизи билан Урал ўртасидаги алоқанинг аниқланиши, — деди республика Фанлар академияси геология институтининг директори И. Ҳамробоев, — Ўзбекистоннинг текислик қисми фойдали ер ости қазилмаларига камбағал деган эски таассуротни батамом ўзгартириб юборади. Эндиликда ишонч билан айтиш мумкинки, Қизилқум саҳросида худди Урал тоғида учрайдиган руда манбалари — олтин, никель ва бошқа руда манбалари топилиши керак. Олимлар халқ хўжалиги учун Ўзбекистон ер остининг янги бой хазиналарини тезроқ очиш учун қидириш ишларини тўғри ташкил қилиш имкониятига эга бўлдилар.

Яна бир муҳим хулоса. Бу тадқиқотлар, илгари ҳисоблаб келинганидек, Ўрта Осиёнинг ҳамма геологик структуралари ҳам Кавказ билан боғлиқ бўлмасдан, балки палеозой негизини қоплаб турган устки қисмигина боғлиқ эканлигидан далолат беради. Совет академиги Губкин ёзганидек, бу структуралар Кавказ жинслари билан биргаликда Ироқ ва Эрон территориясигача бориб етадиган яхлит нефть провинциясини ташкил қилади. Бу ерда нефть ва газнинг янги катта запаслари топилиши мумкин. Бундай конларни разведка қилиш ҳозироқ бошлаб юборилди.

2. ЕР ЎЗ ҚИЁФАСИНИ ОЧМОҚДА

Қадимий замонларда планетамизнинг юзаси қандай эди? Олимлар бу ҳақда дарёларнинг тик қирғоқларида очилиб қолган қатламларнинг навбатма-навбат такрорланишига қараб, бу қатламларда сақланиб қолган ўсимликлар ва ҳайвонларнинг қолдиқларига қараб фикр юритадилар.

Қизилқумдаги Олтинтов ва Букантов тоғ ёнбағирларида шамол таъсири остида нураган ер қобиғи юзага чиқиб қолди. Бу қобиқ юз миллион йил илгари бу жойда ер юзасини қоплаб турар эди.

Геологлар бу ерга беҳудага келганлари йўқ. Ҳозирги вақтда қаттиқ қотишмалар ва олмос пичоқларгина кеса оладиган жуда қаттиқ жинслар ва сланецлар шамолга, сувга, ўсимликларнинг илдизларига, химиявий моддалар таъсирига бардош бера олмади. Юз мингларча ва миллионларча йиллар мобайнида табиатнинг бу кучлари гранитни ҳар қандай олмосга қараганда ҳам кучлироқ равишда бузиб келган. Сув эрийдиган заррачаларни олиб чиққан, қолган массалардан эса, шамол таъсирида нураган қобиқ деб аталувчи қобиқ вужудга келган.

Олтинтов ва Букантов тоғ ёнбағирларидаги гранит жинслар лойга, лекин, оддий лойга эмас, балки каолинга айланган. Унинг запаслари жуда каттадир.

— Қизилқум каолинлари таркибида, — дейди И. Ҳамробоев,— Оҳангарондаги каолиндан фарқли ўлароқ жуда оз темир моддаси бор. Уларнинг сифати шу қадар юқорики, ҳатто ҳозир жуда сифатли чинни ва сопол тайёрланаётган Украина ва Уларнинг машҳур каолинидан ҳам ўзиб кетади.

Қизилқум территориясида шамол таъсирида нураган бир неча ана шундай қобиқлар ҳозирдаёқ очилди. Олимнинг фикрича, бу қобиқлар уларнинг устки қатламларини сув ва шамол олиб кетиши натижасида юзага чиқиб қолади. Қуйи қатламлар очилиб, ернинг қиёфаси бундан кўп миллион йиллар илгари қандай бўлса, худди шундай тарзда намоён бўлди.

Каолин лойларининг янги конлари Ўрта Осиёга чинни ва қоғоз саноати учун ажойиб хомашё етказиб беради.

3. АВТОКЛАВДА ВУЖУДГА КЕЛГАН МИНЕРАЛЛАР

Эшим Искандаров яшикдан юзаси худди мармардек ялтираб турган ва металлнинг олтинсимон заррачалари равшан кўриниб турган бир неча сипсиллиқ тўгаракчаларни олиб, худди ана шундай металл заррачалари бўлган кулранг кесаклар ёнига қўйди. Чиройлик гардишли биринчи минерал сунъий, иккинчиси эса табиий эди.

...Ўзбекистон жуда кенг, унинг водийлари ва саҳролари бепоён, тоғлари осмон билан ўпишгандир. Қора ва рангли металлургия учун қимматли хомашё бўлган минераллар унинг қаерида вужудга кела олган? Уларни қандай қилиб топса бўлади? Олимлар ана шу фойдали қазилмалар ер остида рўй берадиган магматик процесслар натижасида вужудга келгандир деган тахминни аллақачоноқ айтган эдилар. Лекин бу тахмин тахминлигича қолаверган эди. Бу гапларнинг тўғри эканлигини қандай қилиб текшириб кўриш мумкин?

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси геология институтининг ходимлари табиатда рўй берадиган процессларни лабораторияда такрорлаб кўришга аҳд қилдилар. Минералларнинг қанчалик чуқурликда жойлашганлигига қараб, ҳозироқ улар босим тахминан икки минг атмосфера ва ҳарорат 600—700 градус бўлганида вужудга келиши ҳамда ана шундай шароитда магма кристалга айланиб, ундан ажралиб чиққан иссиқ сув ер қобиғининг юқорисига чиқа бошлаши маълумдир. Москвалик профессор, геология-минералогия фанлари доктори Н. И. Хитаров ёрдами билан махсус аппаратура ва эксперимент методикаси ишлаб чиқилди.

Эшим Искандаров қалин пўлат деворлари бўлган иҳота камерасининг нари ёғида жойлашган автоклавга хлорли қўрғошин эритмасини қуйди. Қопқоғини маҳкамлаб ёпиб, механизмни юргизиб юборди. Компрессор гувуллаб ишлай бошлади, манометр стрелкаси кўтарила бошлади. Автоклавда босим ва температура минут сайин ошиб, ер остида 1500—2000 метр чуқурликда бўлиши мумкин бўлган ҳолатга яқинлаша бошлади. Бироз вақт ўтгач манометр 450 атмосферани, термометр эса 300 градусни кўрсатганидан кейин Эшим Искандаров рубильникни бураб қўйди. Автоклав совуганча кутиб турган Искандаров ундан металл парчаларини олди. Суюқ эритмадан қаттиқ минерал-галенит минерали ҳосил бўлибди. Бу металл парчалари жипслаштирувчи шерлакка жойлаштирилиб, сўнгра силлиқланса. Эшим Искандаров бизга дастлаб кўрсатган ва мармарга ўхшаган тўгаракчалар ҳосил бўлади.

— Лабораторияда ҳозирдаёқ етти минерал — олтингугурт, мис, магнит, колчедан, борнит ва бошқа минераллар олинди, — деди институт директори И. Ҳамробоев. — Геологияда моделлаштириш катта назарий ва амалий аҳамиятга эгадир. Бу нарса совет академиги Бетехтин белгилаган назарий схемани, яъни минералларнинг ҳосил бўлиш шароити ва изчиллиги схемасини яна бир марта тасдиқлади. Иккинчи томондан, ер қобиғининг маҳаллий геология тузилишига яқинлаштирилган минерал ҳосил қилишнинг модели геологларга Ўзбекистон территориясидагина эмас, балки Ўрта Осиёнинг бошқа республикаларида ҳам минераллар жойланишининг прогнозини тузиш имкониятини беради.

Эндиликда лаборатория ходимлари янги приборларни конструкция қилиш ҳамда автоклавдаги босимни икки минг атмосферагача, температурани эса, 700 градусгача етказиб, ер қобиғининг уч минг метрдан чуқурроқ жойида ҳосил бўладиган минералларни сунъий йўл билан олишни мўлжалламоқдалар.

В. НОСОВ.
УзТАГ мухбири.

ЖАҲОН ҚИЗИҚМОҚДА

СССР Олий Советининг сессиясида ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВ қилган доклад юзасидан чет элларда баён қилинган фикрлар

БОНН, 13 декабрь. (ТАСС). Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясида қилган докладини Ғарбий Германия жамоатчилиги зўр қизиқиш билан кутиб олди. Совет ҳукумати бошлиғининг нутқларини одатда жуда бузиб баён қиладиган матбуот бу гал, нутқ тинчликсеварлик ва низоли халқаро проблемаларни тинч йўл билан бартараф этишга интилиш руҳи билан суғорилган, деб тан олишга мажбур бўлди. Газеталар Н. С. Хрушчев докладининг асосий мазмунини батафсил баён қилдилар, кўпгина матбуот органлари унинг портретларини босиб чиқардилар.

«Ди Вельт» газетаси Совет ҳукумати бошлиғининг докладий ҳақидаги ҳисоботни биринчи саҳифада «Хрушчев: фақат тотув яшаш сиёсатигина жаҳонни сақлаб қолиши мумкин» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди. Матбуот Н. С. Хрушчевнинг Германия масаласи ва Ғарбий Берлин проблемаси юзасидан айтган гапларини айниқса батафсил баён қилади.

⊙

ГАВАНА, 13 декабрь. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясида қилган доклади маҳаллий матбуот ва радионинг диққат марказида турибди. «Диарио де ла Тарде» кечки газетаси бугун Н. С. Хрушчев докладининг баёнини биринчи саҳифада катта сарлавҳа остида эълон қилди. Газета кичик сарлавҳаларда: «Тинчлик кучлари халқаро миқёсдаги энг хавфли тангликларни бартараф қилишга ва империалистик агрессорларни жиловлаб қўйишга қодирдир», «Хрушчев Қўшма Штатларнинг Кубага нисбатан ўтказаётган сиёсатига энг ҳаддидан ошган ва реакцион сиёсат, деб баҳо берди», деб ёзади.

Маҳаллий радиостанциялар Н. С. Хрушчев докладининг баёни текстини бир неча марта эшиттириб, ўз шарҳларида Кариб денгизидаги тангликни бартараф қилишда Совет Иттифоқининг тинчликсеварлик сиёсати ғоят катта роль ўйнаганлигини таъкидладилар.

⊙

ҚОҲИРА, 13 декабрь. (ТАСС). Қоҳира газеталари Совет ҳукумати бошлиғи Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясидаги докладининг батафсил баёнини бугун кўринарли жойларда босиб чиқардилар.

Газеталарнинг сарлавҳаларида бундай деб ёзилган: «Хрушчев: дунё порох тўлдирилган бочка устида яшамоқда. Албания раҳбарлари болалик касалига мубтало бўлиб, ахмоқона гапларни айтмоқдалар, деб айтди» («Алахром»); «Хрушчев Америкадан Куба хусусидаги ўз ваъдаларини бажаришни талаб қилмоқда» («Алахбор»), «Хрушчев ҳар иккала томон ўртасидаги битимни ёзма равишда расмийлаштириш ва уларни БМТда тасдиқлаб қўйиш пайти келди, деб айтмоқда» («Прогрэ Эжипсьен»); «Хрушчев тинч-тотув яшашга интилаётганини таъкидлади, лекин Кеннеди Куба хусусидаги ўз ваъдаларини ҳалигача бажармаётганлигини таъкидлади» («Журналь д'Эжипт»).

⊙

ОТТАВА, 13 декабрь. (ТАСС). Канаданинг радио ва телевизион станциялари ўз сўнгги ахборотларида Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясидаги доклади ҳақида бир неча марта хабар бердилар. Оттавада чиқадиган кечки газеталар Совет ҳукумати бошлиғи докладининг қисқача баёнларини эълон қилиб, Н. С. Хрушчевнинг Совет Иттифоқи Кубага АҚШдаги хукмрон доиралар мўлжаллаган хужумнинг олдини олганлиги ва бу билан умумий термоядро уруши хавфини даф этганлиги ҳақидаги сўзларини уқтириб кўрсатадилар. Газеталар Совет ҳукумати бошлиғининг, агар Қўшма Штатлар Кубага нисбатан ўз зиммасига олган мажбуриятларини бажармаса, у ҳолда Совет Иттифоқи вазият талаб қиладиган ҳаракатларни қилишга мажбур бўлади, деган огоҳлантиришини алоҳида таъкидлайдилар.

⊙

ДЕҲЛИ, 13 декабрь. (ТАСС). Ҳиндистондаги газеталар СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясида қилган доклади ҳақидаги хабарларни «Хрушчев музокаралар олиб боришга даъват этади», «Чегара урушини оқлаб бўлмайди, дейди Хрушчев», «Хрушчев чегара жанжалини музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал этиш лозим, дейди», деган сарлавҳалар остида эълон қилмоқдалар. Ҳиндистон матбуоти Совет ҳукумати бошлиғининг Ҳиндистон-Хитой чегара жанжалини музокаралар олиб бориш йўли билан Хитой ва Ҳиндистон халқлари ўртасидаги традицион дўстлик руҳида ҳал этиш зарурлиги ҳақидаги сўзларига асосий эътибор бермоқда.

Газеталар Совет ҳукумати бошлиғининг Совет Иттифоқи Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг ўт очишни тўхтатиш ва қўшинларни олиб кетиш йўлидаги тадбирини табриклаганлиги ҳақидаги сўзларини келтирадилар. Хабарларда баъзи мамлакатларнинг Ғарбдан ҳарбий ёрдам олиб, бу билан бўйинларини сиртмоққа илинтириб, қарам бўлиб қолишлари ҳақида докладда айтилган гаплар алоҳида кўрсатиб ўтилади.

„УСТАМА НАРХЛАР“

Текин томоқ томоқни тешар дейишарди. Ишонмай қолдик. Агар яхшилаб хазм қилиб юборилса тешиб чиқиши қийин бўларкан. Мана. Янгийўл районидаги Ленинизм сельпосига қарашли 2-магазин мудири В. Мағдалиев ва Илёс Илҳомовлардан қиёс. Жиғилдонлари худди пўлатдан дейсиз. Қанча ейишмасин, ошқозонлари бирор марта ҳам рад қилмади.

Шунинг учун бўлса керак, иштаҳалари тобора очилиб кетаяпти. Бирон товар йўқки, устига нарх қўйишмасин. 1-сорт уннинг бир қопи 18 сўм 20 тийин эканлигини колхозчилар яхши билишади. Лекин бу магазинда 19 сўмга сотилади. Арақ-виноларнинг ҳам «устини» бермасангиз, «йўқ» деб безрайиб туришаверади.

Булар ҳали энг майдаси. Ишнинг каттаси бу ёқда. Ҳар метри 2 сўм 78 тийинлик чий духобанинг метри 3 сўм 50 тийиндан пулланди.

— Нега бунақа?— сўрадик.
— Пайи бор,—жавоб беришди.
— Пай маркаси қани бўлмаса?
— Бир куни оласизлар-да...

Магазинга ғижим духоба келибди деб қувондик. Лекин «устини» эшитиб хафсаламиз пир бўлди. Нафсингга куйдурги чиққурлар ҳар метрига 5 сўмдан қўйишибдия. Хайр буям ўтди. Тунов куни машинадан 2 яшик 4-, 5- ва 6- галош туширилганини кўзимиз билан кўрдик. Лекин «туя кўрдингми? йўқ» бўлди. Енг ичида 2 сўм 50 тийиндан пулланди, колхозчилар галош сўраганда «йўқ» деган жавобни оладилар.

Хуллас, магазин хизматидан ёлчимай қолдик. Дўконни ўзлариники қилиб олиб, истаган номаъқулчиликларни қилишяпти, куппа-кундуз куни колхозчилар ҳақига чанг солиб текин даромад гаштини суришяпти.

Магазин мудири Валихон Мағдалиевни бир вақтлар савдо соҳасига йўлатмасликка қарор қилинган эди, лекин ошна-оғайнилар паноҳида магазинга ўрнашиб олди. Бегона аралашмасин деб ўз жиянини ҳам ёнига тортди.

Ҳурматли «Уртўқмоқ»! Бу юлғучларни тартибга келтириб қўйишнинг чораси йўқмикан? Шуни Янгийўл район матлубот жамияти раҳбарларидан сўраб берсанг.

Қўлингни қисиб:

Р. СОЛИМАТОВ,
А. МАДУСМОНОВ,
П. ДАЛАБОЕВ,
М. МАРАИМОВ,
Т. НУРМАТОВ.

ШИФО ИСТАБ...

Ҳурматли «Уртўқмоқ»! Қорнимга йиғламайман, қадримга йиғлайман. Албатта, мени танимасанг керак. Мен кишиларнинг узоғини яқин, мушкулини осон қиладиган ТША-15-73 номерли ЗИМ «тез ёрдам» машинаси бўламан. Соғлигимда биб-бинойи кўпчиликнинг ҳожатини чиқариб юрардим, лекин бир дарди-бедавога мубтало бўлдим-у, ўрнимдан туролмай ётибман.

Ўзим Ўрта Чирчиқ район Бектемир қишлоғидаги Қумовул касалхонасига тегишлиман. Ана шу даргоҳда хизмат қилдим. Соғлигимда хўп ишлатишди. Хўжайинларим хоҳлаган жойларига миниб боришди. Нима қилай, иссиқ жон экан, касалга чалиндим. Бунга ҳам ўзлари айбдор.

Мана, 1960 йилдан буён шол касали билан бир ерда ётибман. Оёқ қўлим ишламайди. Бунинг устига ноинсофлар тилдан қолганимдан фойдаланиб, зарур қисмларимни ҳам ташиб кетишди. Бўлмаса ўғри келди деб ўшанда дод деган бўлардим. Қачондан бери сув ва бензинга ташнаман. Ҳамма докторлар шу ерда-ю, менинг дардимга даво топишолмайди.

Айниқса бош врач Абдушукур Муҳамедовичдан дилим қаттиқ ранжиди. Менинг шу аҳволга тушишимга ҳам шу киши сабабчи бўлди. Шоферлар менинг шалоғимни чиқаришганда ҳам ғинг демадилар. Ҳозирги шофер И. Кочетков мен туфайли ойига 85 — 90 сўмни олиб, бекорга кун ўтказиб юрибди. Унга ҳар куни иш соати ёзишмаса мендан ажраб қолишармиш. Аслимни сўрасанг, зувалам пишиқ. Эндигина 44 минг километр йўл босдим, холос. Юрак — двигателимни ўтган йили янгилашган. Лекин нега менинг касалимни тузатишмаганига ақлим етмай қолди. Ё шу бўйича ҳаётим тугаб кетармикан-а?

Ҳаммадан ҳам бир томондан давлатнинг пулини мен туфайли бекорга еб ётишганига ачинсам, иккинчи томондан долзарбда «такси»да келган беморларни кўриб хизмат қилолмай ётганимга ич-ичимдан куйиб кетаман.

Жон «Уртўқмоқ», бир ёрдам қил, мен бу ерда хор бўлиб ётмай. Агар бу ерда керак бўлмасам, тузатишолмаса, дурустроқ касалхонага жойлашга кўмаклаш, шояд дардимга шифо топсам. Тилагим шуки, ғилдираб-ғилдираб беморларга хизмат қилсам. Бекор ётиш жонимга тегди.

Салом билан хаста «ЗИМ».
Хатни келтириб берувчи
Р. ҲАСАНОВ.

МУҲИМ БИЛДИРИШ

(Хўрандалар диққатига)

Эшитмадим деманглар. Октябрь район мева бозори яқинидаги Переяславская кўчасида хонаки ошхона очилган. Менюда қуйидаги таомлар бор:

1. Кабоб
2. Чўзма лағмон
3. Манти
4. Угра
5. Сомса
6. Хасип.

Нон кўтариб овора бўлманг. Шу ернинг ўзида иссиқ нон ҳам топилади. Бир чойнак чой 10 тийин. Бошқа таомларнинг нархи ҳам бир оз баландроқ. Чунки чиқими кўп. Шунинг учун пулидан қочмайсиз. Занг босган катта-кичик тоғараларга ёпилган сахтиён рўмолларни кўриб кўнглингизга келтирманг, зарар қилмайди. Район сан-эпидемия станцияси бу «ошхона»да тозаликни назорат қилиб туради.

«Ошхона»да хўрандаларга маший хизмат кўрсатиш намунали йўлга қўйилган. Чунончи, хўранда келиши билан узун-қисқа товуш билан бири лағмонга таклиф қилса, бири ёғлиқ ҳасип ейишга чақиради. Бошқаси эса манти узатади. Демак, сизни кутдириб қўйишмайди.

Бундан ташқари хўрандаларнинг осойишта овқатланиши таъминланган. Бозорда жойлашган оператив пункт вакиллари ҳам парвои-палак.

Текин даромад қумсаб юрган баъзи бекорчи пазандалар Октябрь район милиция бўлимининг рухсати билан ана шу «ошхона»-да савдо қилишлари мумкин. **Тегишли справкаларни олиш учун район ОБХСС бошлиғи ўртоқ Рожковга мурожаат қилинсин.**

Ж. УМАРҚУЛОВ,
Р. НАЗАРҚОСИМОВ,
Ё. СОТИВОЛДИЕВ.

Дунёнинг бир куни

АҚШДАГИ АТОМ ЗАВОДИДА ПОРТЛАШ

НЬЮ-ЙОРК, 14 декабрь. (ТАСС). 13 декабрь кечқурун атом энергияси комиссиясининг Падука шаҳарчаси (Кентукки штати) яқинидаги заводида кучли портлаш рўй берди. Корхона ёнғин ичида қолди ва ёнғин бир ярим соат давом этди.

Бевосита «Юнион карбид ньюклиер» бошқарадиган бу корхонада 1.600 га яқин ишчи ва хизматчи ишлайди.

Фалокат сабаблари номаълум.

НАТО ҚЕНГАШИ

ПАРИЖ, 14 декабрь. (ТАСС). НАТО кенгаши Франция пойтахтида икки кундан буён мажлис ўтказмоқда. Бу кенгашнинг кун тартибига киритилган масалалар ҳозир ҳам яширин муҳокама қилинмоқда.

Бугун эрталабки мажлис ҳарбий проблемаларни қараб чиқишдан бошланди. Атлантик блокнинг Ғарбий Европадаги қўшинлари олий бош қўмондони. Америка генерали Норстэд НАТО кенгаши сессияси қатнашчилари ҳузурида тушдан кейин нутқ сўзласа керак.

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИ

БУХАРЕСТ, 14 декабрь. (ТАСС). Бу ерда ўзаро иқтисодий кенгашнинг XVII сессияси очилди. Сессия ишларида Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Монголия Халқ Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Румыния Халқ Республикаси, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ва Чехословакия Социалистик Республикаси делегациялари қатнашмоқдалар. Совет делегациясига СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари СССРнинг ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашидаги вакили М. А. Лесечко бошчилик қилмоқда.

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРОДА ҒАЛАБА

РИО-де-ЖАНЕЙРО, 14 декабрь. (ТАСС мухбири **М. Артюшенков**). СССР олимпиада терма командаси «Флюминенсе» клуби футболчиларини 1:0 ҳисоби билан ютди.

Юртимизнинг бағри кенг, ҳавоси форам. Халқлари эса топганини дўстлар билан ўртада баҳам кўради. Олий ўқув юртларимизда таълим олаётган жуда кўп миллат ёшлари орасида хитой ҳам, араб ҳам, ҳинд ҳам, хуллас, Шарқ мамлакатларининг фарзандлари буни кўриб, сезиб турибдилар. Бу суратга бир қаранг-а, унда Тошкент медицина институтининг студентлари яманлик Аль-Вазир Яхё ва Хашабира Мухамед билан медицина фанлари кандидати Л. А. Висоцкая машғулот ўтказмоқда.

В. Сироткин, И. Глауберзон фотоси.

ЭФИРДАГИ ВА ЭКРАНДАГИ ДЎСТЛАРИМИЗ

— Тошкентдан гапирамиз!

Ҳаммамизнинг қалбимизга яқин бўлган бу сўзлар радио орқали ҳар куни бир неча марта жаранглаб эшитилади. Дикторларимиз ўз фидокорона меҳнатлари билан коммунистик жамият қурилишини тезлаштириш учун курашаётган республикамиз меҳнаткашларининг қаҳрамонона ишлари ҳақидаги очерк, лавҳа ва мақолаларни, қардош республикалар ҳаётини акс эттирувчи материалларни, хабарларни, радио эшиттиришнинг барча турларини ана шу сўзлар билан бошлайдилар. Республикамизнинг қаерига борманг, бадиий сўз усталари бўлган дикторларимизнинг жозибадор овозларини тинглаб ҳузур қиласиз.

Ўзбекистон радиосининг бош диктори республика халқ артисткаси Туйғуной Юнусхўжаевани ким танимайди? Ўзининг ёқимли овози, ўқиш санъати билан танилган бу талантли диктор кўп йиллардан бери фидокорона меҳнат қилиб келаётир. Туйғуной Юнусхўжаева ҳар бир материални қўлига олар экан, унинг ўзига хос ўқиш услубини танлайди, сўз ва жумлаларни аниқ, равон талаффуз қилади.

— Дикторлик ҳам санъат,— дейди Т. Юнусхўжаева.— У бадиий сўз устаси, ажойиб нотиқ, артист бўлиши лозим. Дикторлик санъати — нутқнинг равонлиги учун кураш, ўқиладиган ҳар бир материалга ижодий ёндошиш демакдир.

Туйғуной Юнусхўжаева ўз иш тажрибаларини ёш дикторларга қунт билан ўргатаётир. Радиода ва телестудияда ишлаётган кўпгина дикторлар унинг шогирдлари.

Қодир Мақсумов «Ўзбекистоннинг левитани» деб ном олган. Мақсумовнинг маҳорати шундаки, у бирор материални ўқир экан, унда акс эттирилган воқеани ўз кўзи билан кўриб, ҳикоя қилиб бераётгандек туйилади. У ҳикоя, очерк, шеърлар ва оммабоп темадаги материаллар билан бир қаторда, кўпгина асарлар юзасидан ишланган радиопостановкалар, радиокомпозициялар, радиоинсценировкаларнинг тушунтириш текстларини ҳам моҳирлик билан ўқийди.

Диктор бадиий сўз санъатини эгаллаш учун ўз устида тинмай ишлаши, ижодкор бўлиши лозим. Қодир Мақсумов ана шу талабларга қатъий риоя қилган ҳолда иш олиб боради. У Москва радиоси дикторларининг ўқишларини ҳамиша тинглаб боради, уларнинг нутқ маданиятидаги, ўқиш техникасидаги ютуқларини ижодий ўзлаштиради.

Моҳир диктор Қ. Мақсумов ҳам кўпгина дикторларнинг устози. У ўз шогирдларининг дикторлик маҳоратини тез эгаллаб олишлари учун ҳаракат қилади. Ёш дикторларнинг радио орқали ўқишларини тинглаб боради, уларга фикр ва мулоҳазаларини айтади, қимматли маслаҳатлар беради.

Тошкент телевизион студиясининг ташкил топганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Бироқ, унинг халқимиз ўртасидаги обрўси ортиб боряпти. Ҳозир телевизори йўқ хонадонларни камдан-кам учратасиз. Телевизорда кўрсатилаётган концертлар ва бошқа томошаларнинг ҳамда эшиттиришларнинг сифати тобора яхшиланаётир. Буларни бизнинг экрандаги дўстларимиз — телестудиянинг дикторлари олиб борадилар. Биз ҳар куни телевизор экранида кўрадиган ва овозини эшитадиган дикторларимиздан бири Насиба Қамбаровадир. Насиба экранда кўриниши биланоқ телетамошабин диққатини ўзига жалб эта олади, ўз иш фаолиятида «брака» йўл қўймасликка ҳаракат қилади.

Маълумки, радио билан телестудия дикторларининг иш хусусиятида анчагина фарқ бор. Телестудия диктори эшиттиришни экранда, яъни тамошабин кўз олдида олиб боради. Бу дикторнинг зиммасига янада каттароқ масъулият юклайди. Бирор эшиттириш тамошабинга маъқул бўлар экан, бу режиссёрлар, техниклар, операторлар билан бир қаторда, дикторларнинг ҳам хизматидир. Насиба ёш дикторлардан бўлишига қарамай, телевизион эшиттиришларнинг ўзига хос хусусиятларини пухта ўрганиб олди. Бу уқувли қиз олиб бораётган эшиттиришлар кўпсонли тамошабинларга манзур бўлмоқда.

Ўзбекистон радиосининг ва Тошкент телевизион студиясининг моҳир дикторлари бу мураккаб ва шарафли касбни мукаммал эгаллаб олиш билан меҳнаткашларнинг ҳурматига сазовор бўлаётирлар.

Ш. МАҚСУДОВ.

ШАХМАТ

Кучлилар олдинда

Кеча Тошкентдаги марказий шахмат клубида пойтахт биринчилиги учун финал мусобақалар бошланди. Чемпионатнинг бу йилги состави ўтган йиллардагидан анча кучли. Келгуси йилда бўладиган СССР халқлари учинчи спартакиадасида қатнашувчи шахматчиларни тўғри танлаб олиш мақсадида республика шахмат федерацияси шундай тадбирларни амалга оширмоқдаки, буларнинг ҳаммаси спортнинг бу тури янада кенгроқ ривож топишига, терма командамиз составини имконияти борича кучайтиришга хизмат қилади. Шу мақсадда бу йил ярим финаллардан аввал чорак финал мусобақалар ҳам ўтказилди. Саралович мусобақаларда жами 200 га яқин биринчи разрядли ва мастерликка кандидат шахматчилар иштирок этди. Финалда мастерликка кандидатлар шаҳар чемпиони А. Хасидовский, И. Бирбрагер, С. Хожибеков, Г. Шахзода, Г. Бударин, Х. Набирахўжаев, Ё. Мухин, К. Малиничев, биринчи разрядлилардан С. Пинчук, Г. Лазарев, Я. Норкин ва бошқалар қатнашадилар. Мусобақа шартига кўра биринчи тўққиз ўринни эгаллаганлар 1963 йилнинг март ойида бўладиган республика биринчилигининг финалида қатнашиш ҳуқуқини оладилар.

Пойтахт биринчилиги 20 январгача давом этади.

* * *

Хотин-қизлар ўртасида бошланган шаҳар биринчилигининг деярли ярми тугалланди. Биринчи разрядлилар Л. Козуллева ва Л. Гольдман пешқадамлик қилмоқда. Бу турнирнинг олти ғолиби 1963 йилнинг январь ойида ўтказиладиган Ўзбекистон чемпионатида иштирок этади.

М. МУҲИТДИНОВ
Ўзбекистон шахмат федерациясининг раиси, СССР спорт мастери.

Врачнинг шифобахш игнаси

«Врач Рауф Соатовга минг раҳмат!», «Миннатдорчилигимни изҳор қилишга ожизман», «Чин юракдан ташаккур». Бундай самимий, илиқ сўзларнинг сон-саноғи йўқ. Улар Тошкентдаги Жуковский касалхонасида ишлаётган врач Рауф Соатовнинг шаънига айтилган. Ўртоқ Соатов оғир нерв касалликларини игна санчиш йўли билан муваффақият даволаётир. Унинг қўлида шифо топаётган унлаб беморларнинг сўзлари бунинг ёрқин далилидир.

— 22 йилдан бери асаб касали мени қийнар эди, — дейди тошкентлик Ғулом Исахўжаев. — Ўртоқ Соатовгина дардимга даво топди. Игна санчиш йўли билан шифоландим. Докторнинг менга қилган эътибори, хушмуомаласини сира-сира унутмайман.

Студент Б. Ҳасанов, конструктор Ф. Хатфец ва бошқа жуда кўп шифо топган беморлар врачга таҳсин айтишмоқда.

Л. РАФИҚОВ,
пенсионер.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

Реклама ва эълонлар

Телевизор

16 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 12.00 — **Физкультура билан шуғулланинг**, 12.20 — **Инглиз тили дарси**, 13.00 — **Чумоли Ферда** (мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги мактаб ўқувчилари учун қўғирчоқ фильми).

Рус тилида 13.30 — **Артёмканинг саргузаштлари** номли бадиий фильм.

Ўзбек тилида: 18.00 — **Куйлаймиз ва рақсга тушамиз** (ёшлар учун). 18.35 — **Телевизион янгиликлар**, 18.50 — **Кинофильмлардан қўшиқ ва рақслар.**

Рус тилида: 19.30 — **1963 йилда нималар нашр этилади**, 19.55 — **Телевизион янгиликлар**, 20.10 — **Концерт** (телетамошабинлар талабига мувофиқ). 21.10 — **Чет эл кинохроникаси** ва **Одамлар ва йиртқичлар** номли кинороманнинг иккинчи қисми.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.50 — **Концерт** (бадиий ҳаваскорлар ижросида 19.20 — А. Куприн. **«Дўстлар»** (кинохикоя), 19.40 — **Тошкент янгиликлари.**

Ўзбек тилида: 19.50 — **Уч денгиз оша** номли бадиий фильмнинг иккинчи серияси.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/XII да кундуз **Боғчасарой фонтани**, 18/XII да **Масхарабозлар.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/XII да **Мирзо Улуғбек**, 18/XII да **Тобутдан товуш.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/XII да **Икки билагузук**, 17/XII да **Алпомиш.**

ЁШ ТАМОШАБИНЛАР ТЕАТРИ БИНОСИДА — 16 ва 17/XII да **Ўзбек давлат филармонияси солистларининг концертлари.** Ўзбекистон ССР халқ артистлари **К. Отаниёзов, Ш. Раҳимова, Ғ. Абдураҳмонов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Қ. Миркаримова**, филармония солисти **Н. Қулабдуллаев** ва бошқалар қатнашади.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриёти ҚУЙИДАГИ НАШРЛАРГА

ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўз савиянгизни ошираман десангиз,
Ўзбекистон ССР сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамиятининг

ИЛМИЙ-ОММАБОП БРОШЮРАЛАРИГА ОБУНА БЎЛИНГИЗ

Ижтимоий-сиёсий, экономика, қишлоқ хўжалиги, санъат, адабиёт, медицина, техника, педагогика ва фаннинг бошқа соҳаларига доир 60 брошюрани узлуксиз олиш ва ўқиб боришнинг энг қулай йўли бир йилга обуна бўлишдир.

Обуна баҳоси: бир йилга — 3 сўм 60 тийин, олти ойга — 1 сўм 80 тийин.

«ФАН ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР»

Бу серия фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқларини ёритадиган 52 брошюрадан иборат.

Обуна баҳоси: бир йилга — 2 сўм 8 тийин, олти ойга — 1 сўм 4 тийин.

Обуна «Союзпечать»нинг ҳамма пунктларида, почтамтда, алоқа бўлимларида, саноат корхоналари, колхоз, совхоз, ўқув юртлари ва бошқа муассасалардаги жамоатчи вакиллар томонидан йил охиригача қабул қилинади.

Тошкент шаҳар, Галицин кўчаси, 27-уйда турувчи **Галина Амировна Азимованинг** Мурманск шаҳар, Октябрь кўчаси, 20-уйда турувчи Трофим Семёнович Путинцевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Ново-Московская кўчаси, 30-уй, 31-квартирада турувчи **Шабот Хўжаевнинг** Москва область, Дубна шаҳар, Трудовая кўчаси, 1-уй, 2-квартирада турувчи Интерна Анатольевна Рижовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар Куйбишев район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор ўринбосари — 25885. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786. Секретариат — 34808. Хатлар бўлими — 34045. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31936. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси

Р. 14429. Нашр. Р. 1745.